

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta managementu v Jindřichově Hradci

Bakalářská práce

Jana Mejzlíková

2008

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta managementu v Jindřichově Hradci

Katedra společenských věd

Jazyková vybavenost absolventa VŠ z pohledu požadavků a potřeb veřejné správy

Vypracovala:

Jana Mejzlíková

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Marta Bartošová-Vrbová

Jindřichův Hradec, duben 2008

Prohlášení

Prohlašuji, že diplomovou práci na téma

**»Jazyková vybavenost absolventa VŠ z pohledu požadavků a potřeb veřejné
správy«**

jsem vypracovala samostatně.

Použitou literaturu a podkladové materiály

uvádím v příloženém seznamu literatury.

Jindřichův Hradec, duben 2008

podpis studenta

Anotace

Jazyková vybavenost absolventa VŠ z pohledu požadavků a potřeb veřejné správy

Hlavním cílem bakalářské práce je porovnat jazykovou vybavenost absolventa vysoké školy, vzhledem k potřebám znalosti cizích jazyků ve veřejné správě. Potřeba jazyků ve veřejné správě je zkoumána na základě dotazníků podaných zaměstnancům správních úřadů v kraji Vysočina, dále na základě jazykových požadavků nabízených pracovních míst ve veřejné správě.

duben 2008

Poděkování

Za cenné rady, náměty a inspiraci

bych chtěla poděkovat

Mgr. Martě Bartošové-Vrbové

z Vysoké školy ekonomické v Praze,

Fakulty managementu v Jindřichově Hradci.

OBSAH

ÚVOD.....	1
1 JAZYKOVÁ VYBAVEOST ABSOLVENTA VYSOKÉ ŠKOLY.....	3
1.1 VEŘEJNÉ ŠKOLY	3
1.1.1 ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE	3
1.1.2 SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ	4
1.1.3 ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI	4
1.2 SOUKROMÉ ŠKOLY	5
1.2.1 NEWTON COLLEGE	5
1.2.2 VYSOKÁ ŠKOLA KARLA ENGLIŠE	5
1.2.3 VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU	5
2 SPOLEČNÝ EVROPSKÝ REFERENČNÍ RÁMEC PRO JAZYKY	7
2.1 B2 – VANTAGE.....	7
2.2 C1 - EFFECTIVE OPERATIONAL PROFICIENCY	8
3 CIZÍ JAZYKY VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ	10
3.1 JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ VE SPRÁVNÍCH ÚŘADECH.....	10
3.1.1 STANDARDIZOVANÉ JAZYKOVÉ ZKOUŠKY	11
3.1.2. JINÉ JAZYKOVÉ ZKOUŠKY	12
3.2 PROJEKT „ANGLIČTINA PRO VEŘEJNOU SPRÁVU“	13
3.3 PROJEKT „PHARE“	14
3.4 NABÍDKA PRACOVNÍCH MÍST VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ	15
3.4.1 MĚSTSKÉ ÚŘADY	16
3.4.2 KRAJSKÉ ÚŘADY	17
3.4.3 MINISTERSTVA ČESKÉ REPUBLIKY	17
3.4.4 SHRNUÍ	19
4 ZPRACOVÁNÍ A ANALÝZA DOTAZNÍKU	20
4.1 POSTUP VÝZKUMU, SESTAVENÍ DOTAZNÍKU	20
4.2 STRUKTURA RESPONDENTŮ	0
4.2.1 RESPONDENTI ROZDĚLENÍ PODLE DOSAŽENÉHO VZDĚLÁNÍ.....	20
4.2.2 RESPONDENTI ROZDĚLENÍ PODLE VĚKU.....	21
4.3 OTÁZKY	22
4.3.1 KOLIK CIZÍCH JAZYKŮ OVLÁDÁTE A KTERÉ?	22

4.3.2 DĚLKA STUDIA JAZYKŮ A DRUH ZAKONČENÍ	25
4.3.3 POUŽÍVÁTE CIZÍ JAZYK PŘI VÝKONU VAŠEHO POVOLÁNÍ?	26
4.3.4 JAKOU FORMU UŽÍVÁNÍ CIZÍHO JAZYKA PŘEVÁŽNĚ V ZAMĚSTNÁNÍ UPLATŇUJETE?	28
4.3.5 JAK BYSTE OHODNOTILI SVOJI JAZYKOVOU ÚROVEŇ?	29
4.3.6 DOMNÍVÁTE SE, ŽE V NÁSLEDUJÍCÍCH LETECH BUDE PRO VÝKON VAŠEHO POVOLÁNÍ CIZÍ JAZYK NEZBYTNÝ?	32
ZÁVĚR	36
LITERATURA	38
SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	40
PŘÍLOHA 1	41
PŘÍLOHA 2	51
PŘÍLOHA 3	52

ÚVOD

„Pojmu veřejná správa se užívá k označení všech správních činností souvisejících s poskytováním veřejných služeb, v České republice ale i s vládnutím na ústřední i místní úrovni. Jako veřejná správa bývají také někdy označovány úřady či úředníci“ (<http://encyklopedie.seznam.cz/heslo/180765-verejna-sprava>).

Téma bakalářské práce: „Jazyková vybavenost absolventa vysoké školy z pohledu požadavků a potřeb veřejné správy“ jsem si především vybrala proto, že mě zajímalo, zda vůbec zaměstnanci veřejné správy cizí jazyk pro výkon svého povolání užívají. Dále si myslím, že vzhledem k blížícímu se předsednictví České republiky v Radě EU, které bude probíhat od ledna do června roku 2009, se jedná o aktuální téma a mnohé z úředníků bude čekat práce s materiály v cizím jazyce.

Cílem této bakalářské práce je porovnat jazykovou vybavenost absolventů vysokých škol vzhledem k potřebám a požadavkům veřejné správy.

Jazykovou vybavenost absolventů vysokých škol analyzuji na základě stanoveného cíle výuky jednotlivých vysokých škol ekonomického zaměření nebo anotací vyučujících jazykových předmětů. Dále uvádím schopnosti a dovednosti, které by měl dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky absolvent vysoké školy splňovat.

Jednu z kapitol věnuji jazykovému vzdělávání úředníků ve veřejné správě, kde se zabývám Pravidly vzdělávání úředníků ve veřejné správě a projektem Angličtina pro veřejnou správu, jehož cílovou skupinou jsou úředníci Krajského úřadu Vysočina a Městského úřadu v Jihlavě.

Požadavek cizích jazyků ve veřejné správě zjišťuji z inzerátů zveřejněných na internetu, kde jsou nabízena pracovní místa ve veřejné správě, zatímco pro zjištění potřeby cizích jazyků jsem sestavila dotazník, který se skládá z 6 otázek. Dotazník je anonymní. Respondenti pouze vyplní věkovou skupinu a dosažené vzdělání, které mi budou sloužit jako vodítko pro vyhodnocení a analýzu jednotlivých odpovědí. Cílovou skupinou pro dotazování budou zaměstnanci správních úřadů v kraji Vysočina. Přesněji se bude jednat

o zaměstnance Městského úřadu ve Velkém Meziříčí a pracovníky Krajského úřadu Vysočina v Jihlavě. Dotazování bude probíhat jak prostřednictvím emailu, tak na základě osobního kontaktu a přímého vyplnění dotazníků.

1 JAZYKOVÁ VYBAVENOST ABSOLVENTA VYSOKÉ ŠKOLY

V této kapitole se budu zabývat jazykovou vybaveností absolventů vysokých škol. Předmětem mého zájmu bude způsob a úroveň zakončení výuky cizího jazyka na jednotlivých vysokých školách v České republice. Orientovat se budu na školy veřejné i soukromé, ale pouze ekonomického zaměření. Středem mého zájmu bude výuka cizích jazyků na jednotlivých vysokých školách, především cíl výuky či profil studenta definovaný jednotlivými vysokými školami. Soustředit se budu na jazykové schopnosti a dovednosti, se kterými absolventi vysoké školy opouštějí, nebo spíše by měli opouštět.

1.1 VEŘEJNÉ ŠKOLY

Z 26 veřejných vysokých škol existujících na území České republiky jsem vybrala 3 zástupce. Jedná se o Českou zemědělskou univerzitu v Praze, Slezskou univerzitu v Opavě a Západočeskou univerzitu v Plzni.

1.1.1 ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta na České zemědělské univerzitě v Praze umožňuje studentům výběr z mnoha jazyků. Jedná se o angličtinu, němčinu, francouzštinu, španělštinu, ruštinu, portugalsštinu, italštinu a také zabezpečuje kurzy jazyka českého pro cizince. Jazyková výuka je rozčleněna do různých úrovní podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Absolventi studijních programů s rozšířenou jazykovou výukou by měli být schopni aktivně se účastnit mezinárodních jednání a konferencí a samozřejmě také na případné budoucí povolání v zahraničních firmách a institucích. Výstupem jejich studia je získání mezinárodního certifikátu (<http://www.pef.czu.cz/cs/?r=1932>).

1.1.2 SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ

Fakulta obchodně podnikatelská v Karviné na Slezské univerzitě v Opavě se zaměřuje na jazykovou připravenost v 5 cizích jazycích: angličtině, němčině, francouzštině, španělštině a ruštině. Jazyková výuka vychází z evropských standardů a připravuje studenty k mezinárodním zkouškám jak na všeobecné tak odborné úrovni.

Jazyková výuka je rozvrstvena do 3 úrovní. Modul A se týká druhého jazyka. Jedná se o pětisemestrální jazykovou přípravu. Po pátém semestru student končí na úrovni uživatele základů jazyka s cílem dosáhnout základních dovedností samostatného uživatele jazyka. Podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky stupně A1, A2, B1. Modul B se týká prvního jazyka, který obsahuje čtyřsemestrální výuku jazyka. Student se dostává dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky na úroveň B1, B2, C1, jako samostatný uživatel jazyka s cílem dosáhnout alespoň základů úrovně zkušeného uživatele jazyka. Na modul B navazuje Modul C, který zahrnuje jednosemestrální přípravu na úrovni zkušený uživatel jazyka (stupeň C1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky) s cílem maximální specializace (http://www.opf.slu.cz/struktura/utvar/utvar.php?id=utvar_info&utvar_id=3175&informace=1&novinky=1&predmety=1).

1.1.3 ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta ekonomická na Západočeské univerzitě v Plzni se soustředí na výuku těchto povinně volitelných jazyků: angličtina, němčina, francouzština, ruština a španělština. Studenti mají povinnost si vybrat 2 jazyky. V bakalářském studiu musí u prvního jazyka dojít na úroveň hospodářského jazyka pro pokročilé, zatímco u druhého jazyka na úroveň hospodářského jazyka pro středně pokročilé. V magisterském studiu musí vystudovat oba jazyky na úrovni hospodářského jazyka pro pokročilé, kdy z prvního jazyka musí absolvovat ještě jeden nadstavbový seminář. Cílem výuky na této škole je tedy osvojení si odborného jazyka pro hospodářskou praxi. Absolventi by měli být schopni písemné i ústní hospodářské komunikace, jako jsou obchodní korespondence, prezentace, porady, jednání, dokumentace správy a organizace, nabídky zboží a služeb

(<http://www.fek.zcu.cz/divize.php?shortcutdiv=KJA>).

SOUKROMÉ ŠKOLY

V České republice se nachází dle údajů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy 46 soukromých škol. Opět se budu zabývat pouze třemi z nich: Newton College, Vysoká škola Karla Engliše a Vysoká škola ekonomie a managementu.

1.2.1 NEWTON COLLEGE

Cílem výuky cizích jazyků na Newton College je připravit studenty na takové úrovni, aby byli schopni jednat se zahraničními partnery jak ústně, tak i telefonicky a písemně. Absolvent by měl mít dostatečnou slovní zásobu nezbytnou pro obchodní jednání v zahraničí. Základem je také ovládání obchodní korespondence, prezentace podniku a jeho organizační struktury. Studenti po čtyřsemestrální přípravě zakončují své studium zkouškou (<http://www.newtoncollege.cz/index.html?pageid=18&profil=1#>).

1.2.2 VYSOKÁ ŠKOLA KARLA ENGLIŠE

Na Vysoké škole Karla Engliše je povinností studovat 2 jazyky. Studenti mají na výběr z jazyka anglického, německého, francouzského, ruského a španělského. První jazyk, nazývaný profilový, je po třetím semestru zakončen zkouškou. Jedná se většinou o anglický jazyk, nebo také jazyk německý. Obsahem je i jazyk byznysu a managementu. Absolventi by po dokončení toho předmětu měli ovládat všechny 4 řečové dovednosti: mluvení, psaní, čtení s porozuměním a poslech s porozuměním. Měli by být také schopni samostatně prezentovat v daném jazyce. Druhý jazyk, nazývaný výběrový, je také zakončen zkouškou. Jeho výuka trvá dva semestry a studenti mohou s tímto jazykem začít od základů (http://www.vske.cz/_study/stud_jazyky.htm).

1.2.3 VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Na Vysoké škole ekonomie a managementu mají všichni studenti povinný anglický jazyk, který je rozdělen do 4 úrovní (A0, A1, A2, A3). Úroveň A0 je pro studenty, kteří začínají se studiem anglického jazyka. Cílem tohoto předmětu je získání dostatečných vědomostí

v anglickém jazyce, který odpovídá Společnému evropskému referenčnímu rámci pro jazyky na úrovni A2 – B1. Zároveň studenty připravuje na absolvování předmětu A1, kde jsou tyto vědomosti základem. Úroveň A1 odpovídá úrovni středně pokročilý. Tato úroveň je povinná pro všechny studenty. Tzn., studenti, kteří končí se studiem, musí dosáhnout jednotné standardizované úrovně A1. Cílem předmětu A1 je poskytnutí dostatečného množství vědomostí v anglickém jazyce odpovídající Společnému evropskému referenčnímu rámci úrovně B1 – B2. Studenti by po absolvování toho předmětu měli být schopni aplikovat jazyk ve všech obvyklých rozhovorech. Zvládnutí tohoto předmětu umožní studentovi absolvovat specializovanou výuku anglického jazyka úrovně A2 a A3, které jsou volitelné a soustředí se především na specializaci studenta: Finance, Management lidských zdrojů a Marketing. V případě že má student zájem získávat znalosti z dalšího cizího jazyka, má na výběr z nepovinně volitelných jazykových předmětů, a to němčiny, francouzštiny, italštiny, španělštiny a ruštiny (<http://www.vsem.cz/?section=1&cat=2&subcat=1&page=39>).

Na závěr této kapitoly se dá říci, že většina vysokých škol nemá dostatečně definovaný profil studenta v oblasti jazyků. Někteří lektori cizích jazyků mají v anotaci napsáno, s jakými jazykovými znalostmi by měl student být vybaven po absolvování daného předmětu. Většinou se jedná pouze o všeobecné definice typu: student by měl po absolvování výuky cizího jazyka mít praktickou znalost apod. Z definic jednotlivých vysokých škol, jak státních tak soukromých, se dá usoudit, že absolvent vysoké školy by měl přibližně končit na jazykové úrovni B2 – C1 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

2 SPOLEČNÝ EVROPSKÝ REFERENČNÍ RÁMEC PRO JAZYKY

Společný evropský referenční rámec pro jazyky (SERR) je dokumentem Rady Evropy pro Evropské jazykové portfolio. V tomto dokumentu jsou přesně definované výstupní úrovně ve výuce cizích jazyků, kterých je 6. Jedná se o vzestupnou řadu společných referenčních úrovní, které popisují schopnosti studenta při ovládnutí jazyka. Těchto 6 úrovní se člení na 3 základní úrovně A (uživatel základů jazyka), B (samostatný uživatel jazyka) a C (zkušený uživatel jazyka), které jsou všechny rozčleněny na nižší a vyšší úrovně (A - A₁ (*Breakthrough*), A₂ (*Waystage*); B - B₁ (*Threshold*), B₂ (*Vantage*); C - C₁ (*Effective Operational Proficiency*), C₂ (*Mastery*)). Dále se budu zabývat pouze úrovněmi B₂ a C₁ jelikož v rozmezí těchto úrovní by měl skončit absolvent vysoké školy dle definic výstupu jednotlivých vysokých škol. Tyto dva stupně popíší jednak z globálního hlediska, ale podám i podrobnější pohled na obě úrovně. Podrobnější přehled slouží zejména uživatelům jazyka k sebehodnocení své úrovně ovládnutí jazyka. Hodnocení se týká tří základních jazykových znalostí a dovedností – porozumění, mluvení a psaní. U porozumění se hodnotí poslech a čtení, u mluvení konverzace a souvislý projev (<http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/spolecny-evropsky-referencni-ramec-pro-jazyky>).

2.1 B2 - VANTAGE

Z hlediska globálního pojetí této stupnice, by měl takový uživatel jazyka rozumět hlavním myšlenkám složitých textů zabývajících se jak konkrétními, tak abstraktními tématy a odbornými diskusemi ve svém oboru. Bezproblémová, dostatečně plynulá konverzace i s rodilým mluvčím, by neměla vyvolávat napětí mezi účastníky rozhovoru. Měl by umět napsat srozumitelné texty na mnoho různých témat a vysvětlit svůj postoj k aktuálním problémům.

Uživatel jazyka na úrovni B2, by měl být schopen porozumět rozsáhlejšími projevy a přednáškám a pochopit i složitější výměnu názorů, jestliže téma dostatečně zná. Měl by porozumět většině programů a televizním zprávám týkajících se běžných záležitostí. Dále by měl také rozumět většině filmům ve spisovném jazyce. Měl by být schopen porozumět článkům a zprávám týkajících se současných problémů a rozumět současným prozaickým literárním dílům. Z hlediska konverzace by měl být schopen normálně konverzovat i s rodilým mluvčím a to plynule a spontánně. Zapojení se do diskuze o všeobecných tématech by mu neměl činit největší problém a měl by umět vysvětlit a zdůvodnit své názory. Další dovedností by měla být schopnost vyjadřovat se podrobně k celé škále témat týkajících se oblasti zájmu daného uživatele jazyka. Měl by umět jak vysvětlit svůj pohled na současné problémy, tak uvést výhody a nevýhody různých řešení. Z pohledu písemného projevu, by měl umět napsat jasný podrobný text na širokou řadu témat souvisejících s jeho zájmy. Jak sepsání eseje, dopisu či zprávy, tak předání informací nebo obhajoba či vyvrácení určitého názoru by uživateli jazyka na úrovni B2 neměl činit největší problémy

(<http://www.msmt.cz/mezinarnodni-vztahy/spolecny-evropsky-referencni-ramec-pro-jazyky>).

2.2 C1 - EFFECTIVE OPERATIONAL PROFICIENCY

Podle globální škály Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, by měl uživatel jazyka na této úrovni porozumět různě náročným a dlouhým textům. Jeho vyjadřování by mělo být plynulé a zároveň spontánní. Jazyk by měl používat efektivně jak pro studijní a profesní účely, tak i společenské. Nemělo by mu činit problém napsat podrobný, srozumitelný text na složité téma.

Uživatel na úrovni C1, by neměl mít větší problém s porozuměním televizním pořadům a filmům. Ani delší projev, který není dostatečně strukturován a členěn, by neměl být překážkou. Při čtení by měl rozumět dlouhým a složitě psaným literárním textům a specializovaným článkům, i když se nevztahují k jeho oboru. Jeho projev by měl být plynulý a spontánní, aniž by musel hledat správná slova. Bezproblémově používá cizí jazyk efektivně a flexibilně v pracovním i společenském styku a umí přesně formulovat

své myšlenky a názory. Umí podrobně a jasně popsat obtížná témata a svůj projev ukončit hodícím se závěrem. V písemném projevu dokáže odhadnout styl, který je vhodný pro daného čtenáře. Při psaní eseje, dopisu nebo zprávy zvládne zdůraznit to, co považuje za podstatné. V psaném textu dokáže jasně formulovat své názory a důkladně vysvětlit svá hlediska a postoje (<http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/spolecny-evropsky-referencni-ramec-pro-jazyky>).

3 CIZÍ JAZYKY VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

V této kapitole jsem se pokusila na základě vydaných předpisů, různých směrnic a vyhlášek zjistit, zda je po osobě, která chce pracovat ve veřejné správě, požadovaná znalost cizího jazyka. V dokumentu vydaném Ministerstvem vnitra ČR, Veřejná správa v České republice, jsou definované předpoklady pro vznik pracovního poměru úředníka. Jedním z předpokladů je také vymezení, že úředníkem se může stát fyzická osoba, která ovládá jazyk (http://www.mvcr.cz/odbor/moderniz/vs_vcr.pdf). Jelikož předpokládám, že jednacím jazykem je myšlen na území České republiky jazyk český, tak ve své podstatě ovládnutí cizího jazyka není podmínkou pro práci ve veřejné správě.

Každopádně po vstupu ČR do EU navštěvují úřady v ČR i občané z jiných zemí s různými žádostmi a podáními různého charakteru. Účastníci správního řízení jsou tedy většinou odvislí od schopnosti domluvit se příslušného úředníka. A díky tomu je znalost cizího jazyka na určité pracovní pozice ve veřejné správě vyžadována. „Na základě zdrojů z Úřadu vlády ČR mělo na počátku roku 2005 požadovanou jazykovou kvalifikaci pouze 22% úředníků státní správy, u kterých je to vyžadováno státem“ (http://www.mvcr.cz/sprava/priprava/dokumenty/sbornik06.pdf, s. 90).

Budu se zde tedy zabývat dokumentem týkající se Pravidel vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech, projektem Phare a projektem Angličtina pro veřejnou správu, jehož partnerem je Ministerstvo vnitra ČR.

3.1 JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ VE SPRÁVNÍCH ÚŘADECH

Usnesením vlády v listopadu 2005 byla přijata Pravidla vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech. Toto usnesení vlády zrušilo především pravidla, která platila od roku 2001. K tomuto kroku došlo především díky změnám, které proběhly během tohoto období. Jednou ze změn byl například vstup České republiky do Evropské unie. Vláda tedy kromě dalších oblastí vzdělávání stanovila také priority k jazykovému vzdělávání

zaměstnanců ve správních úřadech. Veškeré údaje v této kapitole jsou získané ministerstvem vnitra na základě oslovení vedoucích 55 správních úřadů, kteří byli požádáni o vyplnění dotazníku a vypracování zprávy na základě jednotné osnovy. (<http://www.mvcr.cz/sprava/priprava/sprurady/pravidla06.pdf>)

3.1.1 STANDARDIZOVANÉ JAZYKOVÉ ZKOUŠKY

Jazyková kvalifikace zaměstnanců ve správních úřadech, která se nachází na obrázku 1, se vztahuje na tzv. „vybraná místa“. Jedná se pouze o místa, která vyžadují používání cizího jazyka aktivně pro výkon určitých činností. Vedoucí správního úřadu určí seznam vybraných míst zvláštním předpisem. Činnost na vybraném místě může být vykonávána v případě splnění jazykového kvalifikačního požadavku, kterým je složení zkoušky z jazyka anglického, německého nebo francouzského. Zkouška musí splňovat úroveň jazykových znalostí korespondujících s 2. nebo 3. stupněm standardizované jazykové zkoušky. Seznam těchto zkoušek vydalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (viz Příloha 1). V případě zájmu o vykonávání činnosti na vybraném místě je třeba doložit doklad o složení standardizované jazykové zkoušce.

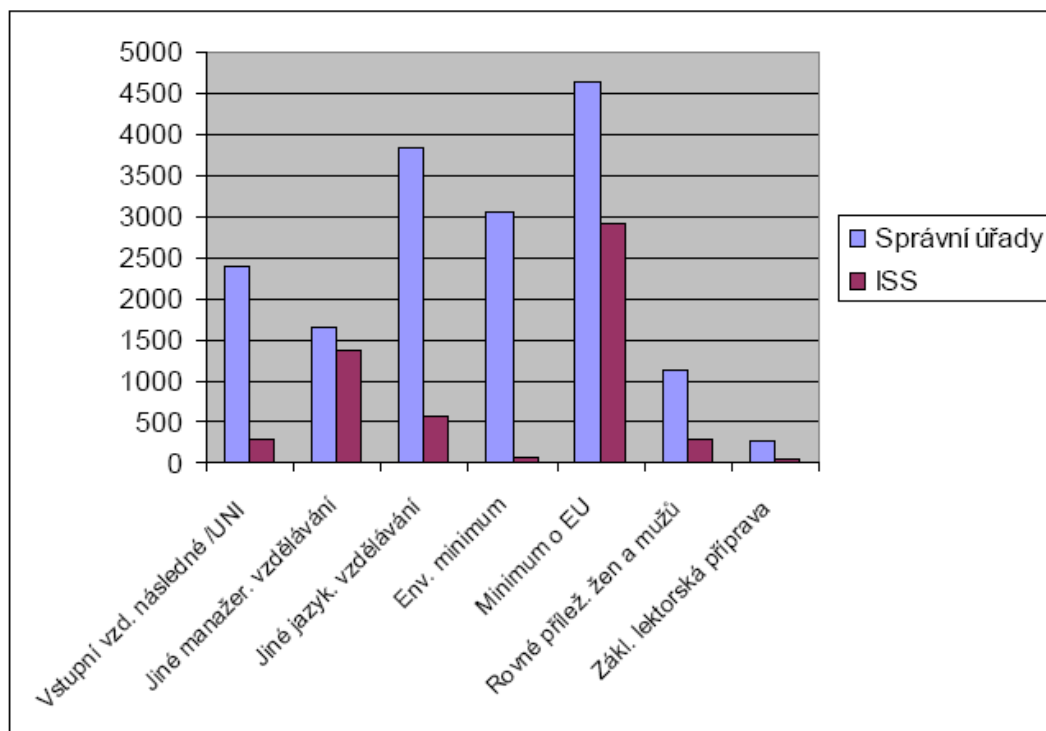
(<http://www.mvcr.cz/sprava/priprava/sprurady/pravidla06.pdf>)

„Ve 48 správních úřadech (89%) vedoucí správního úřadu vydal vnitřním předpisem seznam vybraných míst s předepsanými stupni standardizované jazykové zkoušky v souladu se Systémem. Ve 38 úřadech (70%) bylo vedoucími správních úřadů povoleno setrvání zaměstnance na vybraném místě i při nesplnění příslušných jazykových požadavků. Standardizované jazykové zkoušky absolvovalo celkem 858 zaměstnanců ve správních úřadech, z toho nejvíce na Ministerstvu zahraničních věcí (150) a Ministerstvu obrany (147)“

(<http://www.mvcr.cz/sprava/priprava/sprurady/pravidla06.pdf>, s. 5).

Na obrázku 1 vidíme vzájemný podíl počtu absolventů v různých oblastech vzdělávání ve správních úřadech a Institutu státní správy. Z výsledků je zřejmé, že v roce 2006 ISS (Institut státní správy) realizoval 32,5% vzdělávacích kurzů. Procentuální vyjádření je bráno z celkového počtu uskutečněných kurzů, týkajících se stejného tématu, jak ve správních úřadech, tak v ISS.

Obrázek 1: Podíl ISS na celkovém počtu absolventů ve vybraných vzdělávacích akcích realizovaných podle Pravidel vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech v roce 2006

Zdroj: http://www.mvcr.cz/sprava/priprava/sprurady/pravidla06_pril3.pdf

3.1.2 JINÉ JAZYKOVÉ ZKOUŠKY

Podle Pravidel o vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech zajišťují jiné jazykové vzdělávání správní úřady. Jedná se o nabytí a prokázání jazykové kvalifikace pro výkon funkce na místech, která nejsou „vybranými místy“. Dále se pro tyto pozice předpokládá jazyková znalost na úrovni odpovídající 1. stupni standardizované jazykové zkoušky (<http://www.mvcr.cz/sprava/priprava/sprurady/pravidla06.pdf>).

„Ve 46 správních úřadech (84%) vedoucí správního úřadu stanovil jiné jazykové vzdělávání, ve kterém bylo dosaženo celkového počtu 3 832 absolventů, přičemž pro jiné jazykové vzdělávání byla 558 posluchači využita také kapacita ISS – Jazykového centra s programy Eurospeak. Nejvyšší počty absolventů jiného jazykového vzdělávání vykázalo Ministerstvo financí – územní finanční orgány (514), Ministerstvo školství, mládeže a

tělovýchovy – Česká školní inspekce (362), Český statistický úřad (304) a Ministerstvo vnitra (240)“

(<http://www.mvcr.cz/sprava/priprava/sprurady/pravidla06.pdf>, s. 5).

3.3 PROJEKT „ANGLIČTINA PRO VEŘEJNOU SPRÁVU“

V rámci projektu Angličtina pro veřejnou správu můžeme mluvit o dvou podprojektech. Jeden se zaměřuje na kurzy pro vzdělavatele a druhý na úředníky. Orientuje se na zlepšení a zvětšení množství nabízených kurzů dalšího vzdělávání úředníků ve veřejné správě. Projekt zejména reaguje na programy v oblasti rozvoje lidských zdrojů v rámci Evropské unie. Tento projekt byl vytvořen speciálně pro kraj Vysočina (zejména se orientuje na Krajský úřad Vysočina a Městský úřad v Jihlavě), ale není zde problém jej modifikovat pro další regiony nebo využít pro přípravu projektů pro jiné cizí jazyky. Projekt se zaměřuje na anglický jazyk zejména proto, že dle průzkumu Evropské komise většina Evropanů pokládá anglický jazyk za nejužitečnější. Zejména tedy po vstupu do EU. Pro tento projekt byla použita kombinovaná forma vzdělávání tzv. blended learning, která představuje spojení synchronní neboli prezenční výuky s výukou asynchronní tzv. e-learning (<http://www.mvcr.cz/sprava/priprava/dokumenty/sbornik06.pdf>).

Dále se budu zabývat pouze podprojektem, který se týká vzdělávání úředníků ve veřejné správě. Termín realizace toho projektu je stanoven na období červen 2006 – květen 2008. Hlavním cílem projektu je vypracování kompaktní plán jazykové přípravy zaměstnanců veřejné správy a příprava studijního programu, který bude orientovaný na prohlubování jejich jazykových schopností. Dílčími cíli jsou: vytvoření pilotních programů pro kombinovanou formu výuky, připravení kurzů, po jejichž absolvování získá účastník certifikaci od Ministerstva vnitra ČR a také připravení kurzů, kde je možné hodnotit získané dovednosti dle Společného referenčního rámce pro jazyky. Jakýmsi předvojem projektu je příprava sady studijních opor výuky odborného anglického jazyka prostřednictvím semestrální kombinované výuky ve dvou úrovních – viz příloha 2 (<http://www.mvcr.cz/sprava/priprava/dokumenty/sbornik06.pdf>).

3.2 PROJEKT „PHARE“

Tento projekt se týká analýzy vzdělávacích potřeb pracovníků místní samosprávy v České republice. Jedním z cílů projektu bylo i zaměření na vzdělávání v oblasti jazyků. Na základě výsledků projektu bylo zjištěno, že pouze někteří z magistrátů a krajských úřadů přikládají jazykovým schopnostem největší důležitost, přestože ve většině oblastí považují zaměstnanci znalost druhého jazyka jako výhodu při výkonu zaměstnání. Jakožto nejpotřebnější jazyk označili dotazovaní angličtinu a následně němčinu. Při zjišťování úrovně jejich vzdělanosti, uvedlo nejvyšší stupeň vzdělání velice málo respondentů. Největší zastoupení bylo v oblasti dobré či průměrné znalosti cizího jazyka a zároveň i několik respondentů uvedlo slabou úroveň jazyka. Zajímavým zjištěním bylo, že tazatelé se cítí být nejslabší v psaném projevu na rozdíl od mluveného či čteného. 177 respondentů (50,1 %) odpovědělo, že potřebuje jazykové znalosti při výkonu svého povolání, naproti tomu ale 171 tazatelů uvedlo, že cizí jazyk nepotřebují. V následující tabulce jsou rozepsány odpovědi respondentů, kteří cítí potřebu po jazykových znalostech (www.mvcr.cz/2003/vs/priprava/vzdelav.doc).

Tabulka 1: Význam cizích jazyků pro práci v místní samosprávě

Jazyk	Význam			Celkem
	Nejvyšší (1)	Střední (2)	Nejnižší (3)	
Anglický	144	13	5	162
Německý	19	73	6	98
Ruský	3	7	16	26
Francouzský	0	3	8	11
Italský	0	1	1	2
Polský	1	1	1	3
Ukrajinský	1	1	0	2
Slovenský	1	0	0	1
Celkem	169	99	37	305

Zdroj: www.mvcr.cz/2003/vs/priprava/vzdelav.doc

Na základě těchto zjištění byla sepsána doporučení, kde je kladen důraz především na vytvoření místního jazykového plánu. V tomto plánu by měly být identifikovány jazykové potřeby pro jednotlivé pracovní pozice, které by měly mít stanovené cílové úrovně jak v psané a mluvené formě, tak i ve čtení. Dále je v tomto projektu také zjišťován nejlepší způsob vzdělávání pro samotné úředníky. Výsledky ukazují, že nejvíce respondentů dává přednost kombinaci distančnímu a klasickému vzdělávání, na rozdíl od formy čistě distančního vzdělávání nebo klasického způsobu přednášek s lektorem. Dalším zjištěním je, že více jak 50% respondentů preferuje krátkodobé kurzy-1-2 denní (www.mvcr.cz/2003/vs/priprava/vzdelav.doc).

3.4 NABÍDKA PRACOVNÍCH MÍST VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

V této kapitole bude mým záměrem zjistit, zda jsou v praxi cizí jazyky po zaměstnancích ve veřejné správě vyžadovány. Bude se jednat o pohled ze strany zaměstnavatele. To

znamená, že na základě získaných inzerátů na nabídku pracovních míst pro práci ve veřejné správě, se budu snažit zjistit, zda zaměstnavatelé mají při hledání nových zaměstnanců požadavky na znalost cizích jazyků. Jelikož to bylo díky internetu možné, získala jsem nabídku pracovních míst z různých oblastí České republiky, abych zajistila relevantní údaje a nejednalo se pouze o požadavky určitých lokalit.

Jako ukázkou jsem vybrala několik nabídek práce na městských úřadech, krajských úřadech a některých ministerstvech České republiky. Inzeráty jsem neuváděla celé, pouze jsem z nich vypsal charaktery jednotlivých pracovních pozic a požadavky na jazykovou úroveň potencionálních uchazečů.

3.4.1 MĚSTSKÉ ÚŘADY

MĚSTO NERATOVICE

Pracovní pozice: Vedoucí útvaru interního auditu. Jazyková znalost není požadována (http://www.nabidky-prace.cz/inzerat-0_5773).

MĚSTSKÝ ÚŘAD HLUČÍN

Pracovní pozice: Referent úseku vodohospodářského na odboru životního prostředí a komunálních služeb. Žádné požadavky na jazyky (http://www.nabidky-prace.cz/inzerat-0_15905).

MĚSTSKÝ ÚŘAD MILEVSKO

Pracovní pozice: Referent agendy hmotné nouze. Znalost jednoho světového jazyka je výhodou (http://www.nabidky-prace.cz/inzerat-0_16397).

MĚSTSKÝ ÚŘAD CHEB

Pracovní pozice: Úředník/úřednice odboru sociálních věcí a zdravotnictví – prevence kriminality a drogových závislostí, plánování rozvoje lidských služeb. Komunikační znalost cizího jazyka (AJ, NJ) je výhodou ([Http://www.nabidky-prace.cz/inzerat-0_13189](http://www.nabidky-prace.cz/inzerat-0_13189)).

3.4.2 KRAJSKÉ ÚŘADY

KRAJSKÝ ÚŘAD OLOMOUC

Pracovní pozice: Odborný administrativní pracovník oddělení vnějších vztahů na odboru kanceláře hejtmána. Požadována aktivní úroveň anglického jazyka slovem i písmem. Znalost dalšího cizího jazyka je výhodou (http://www.nabidky-prace.cz/inzerat-0_15859).

MAGISTRÁT MĚSTA BRNA

Pracovní pozice: Referát exekucí na Odboru životního prostředí. Není požadovaná znalost cizího jazyka, ale znalost některého neslovanského jazyka (angličtina, němčina, francouzština) je výhodou (http://www.nabidky-prace.cz/inzerat-0_20141).

KRAJSKÝ ÚŘAD LIBEREC

Pracovní pozice: Odborní administrativní pracovníci, např. konzulární úředníci. Schopnost komunikovat v cizím jazyce (angličtina, němčina) je výhodou (http://www.nabidky-prace.cz/inzerat-0_15647).

KRAJSKÝ ÚŘAD OSTRAVA

Pracovní pozice: Referent pro posuzování vlivů na životní prostředí. Požadována základní znalost anglického jazyka (http://www.nabidky-prace.cz/inzerat-0_16410).

3.4.3 MINISTERSTVA ČESKÉ REPUBLIKY

MINISTERSTVO FINANČÍ ČR

Referent na odboru 14 – Financování kapitol státního rozpočtu I. Není požadovaná standardizovaná zkouška z AJ, NJ ani FJ. Ale další jazykové znalosti jsou výhodou (http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/nabidka_pracovnich_mist_38108.html?year=2008).

Referent na odboru 55 – Národní fond. Požaduje se anglický jazyk na úrovni 2. stupně dle standardizované zkoušky. Znalost jazyka německého nebo francouzského je výhodou (http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/nabidka_pracovnich_mist_38046.html?year=2008).

Referent odboru 18 – Legislativa nepřímých daní. Anglický jazyk na 2. stupni standardizované jazykové zkoušky. Znalost FJ výhodou. Znalost odborné terminologie v AJ

(http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/nabidka_pracovnich_mist_38155.html?year=2008).

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ČR

Pozice odborných referentů pro činnosti spojené s čerpáním pomoci z Evropských strukturálních fondů. U některých pozic znalost AJ/NJ/FJ – standardizovaná zkouška úrovně 1 nebo 2 (<http://www.mpsv.cz/cs/5193>).

Zaměstnankyně/zaměstnanec do oddělení důchodového pojištění. Znalost anglického jazyka je vítána (<http://www.mpsv.cz/cs/5232>).

Pozice vedoucí oddělení pro CZ PRES. Předpokladem je znalost AJ na úrovni 2 dle standardizovaných jazykových zkoušek (<http://www.mpsv.cz/cs/5229>).

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

Referent samostatného oddělení koordinace činností mezi Ministerstvem pro místní rozvoj a územními samosprávnými celky pro region NUTS II pro pracoviště ve Zlíně. Znalost anglického jazyka výhodou (<http://www.mmr.cz/referent-samostatneho-oddeleni-koordinace-cinnosti-mezi-ministerstvem-pro-mistni-rozvoj-a-uzemnimi-samospravnymi-celky-pro-pracoviste-ve-zline>).

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR

Odborný referent/referentka oddělení programů odstraňování povodňových škod, metodiky a koncepcí. Znalost anglického jazyka výhodou

(<http://www.mze.cz/Index.aspx?ch=273&typ=1&val=40374&ids=0>).

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU ČR

Pracovní pozice ekonoma do odboru vnitřního trhu a služeb EU. Aktivní znalost angličtiny. Znalost dalších jazyků, zejména francouzštiny je výhodou (<http://www.mpo.cz/zprava41913.html>).

Pozice teritoriálního referenta/referentku do odboru evropských zemí. Požadována znalost ruského jazyka na velmi dobré úrovni a znalost jazyka anglického na dobré úrovni (<http://www.mpo.cz/dokument42016.html>).

Pozice referenta/referentky do odboru implementace strukturálních fondů. Požadována aktivní znalost anglického jazyka – slovem i písmem (<http://www.mpo.cz/dokument39152.html>).

3.4.4 SHRNU TÍ

Z nabídek pracovních míst v oblasti veřejné správy, které jsou prezentovány na internetu, lze konstatovat, že na jednotlivých stupních správních úřadů jsou rozdílné požadavky na jazykovou vybavenost. Samozřejmě záleží také na charakteru vykonávané pracovní pozice. Ale jak je viditelné i z uvedených příkladů nabídek zaměstnání ve veřejné správě, je zde patrný rozdíl mezi městskými úřady, úřady krajskými a Ministerstvy ČR. V nabídkách pro práci na městském úřadě jazyková znalost nebyla převážně požadována. V některých případech byla uváděna jako jedna z výhod pro získání dané pracovní pozice. Nabídky pro práci na krajských úřadech už měly buď požadavek na znalost některého z cizích jazyků, nebo minimálně znalost cizího jazyka uvedenou jako výhodu. Na stránkách jednotlivých ministerstev byly požadavky na znalost cizích jazyků poměrně běžné. Zde se také u některých inzerátů objevily požadavky na určitou úroveň podle seznamu standardizovaných jazykových zkoušek pro správní úřady, s čímž jsem se u nabídek pracovních pozic na městských a krajských úřadech nesešla.

4 ZPRACOVÁNÍ A ANALÝZA DOTAZNÍKU

4.1 POSTUP VÝZKUMU, SESTAVENÍ DOTAZNÍKU

V této části bakalářské práce se budu zabývat potřebností cizích jazyků při výkonu povolání ve veřejné správě z druhého pohledu, a to pohledu zaměstnanců. Pro získání potřebných informací týkajících se užívání cizích jazyků ve správních úřadech jsem použila formu písemného šetření pomocí dotazníku (viz příloha 3). Dotazník jsem rozesílala jak pomocí emailu, tak jsem jej měla vytištěný a nechala vyplnit přímo respondenty. Prostřednictvím emailu jsem rozeslala 30 dotazníků zaměstnancům Krajského úřadu Kraje Vysočina v Jihlavě, kdy se mi vrátilo pouze 5 dotazníků. Přímou jsem nechala vyplnit 32 dotazníků na Městském úřadě ve Velkém Meziříčí. Celkem jsem tedy obdržela 37 dotazníků. Dotazování probíhalo anonymně, respondenti pouze na začátku dotazníku uvedli své dosažené vzdělání a věkovou kategorii v rozmezí pod 20 let, 21 až 40 let, 41 až 60 let a nad 61 let. Dotazník se skládá z šesti otázek.

Ze získaných výsledků jsem za pomoci programu Excel vytvořila grafy a tabulky znázorňující jak absolutní tak relativní četnosti pro lepší přehlednost výsledků. Procentuální výsledky jsem zaokrouhlila na celá čísla, pro větší přehlednost odpovědí.

4.2 STRUKTURA RESPONDENTŮ

4.2.1 RESPONDENTI ROZDĚLENÍ PODLE DOSAŽENÉHO VZDĚLÁNÍ

Z celkového počtu 37 respondentů 19 dosáhlo vzdělání středoškolského, 3 vyššího odborného a 15 vysokoškolského. Dá se říci, že ve veřejné správě převažují absolventi středních škol a nejmenší počet je absolventů vyšších odborných škol.

Tabulka 2: Respondenti rozdělení podle dosaženého vzdělání

Dosažené vzdělání	AP	RP
Středoškolské	19	51 %
Vyšší odborné	3	8 %
Vysokoškolské	15	41 %
CELKEM	37	100 %

AP – absolutní počet, RP – relativní počet

4.2.2 RESPONDENTI ROZDĚLENÍ PODLE VĚKU

Respondenti měli na výběr z předem stanovených 4 věkových kategorií. Na základě odpovědí se mi kategorie zúžily na pouhé dvě. Jedná se o kategorii mezi 21. - 40. rokem a 41. - 60. rokem. Dá se říci, že podíl těchto dvou věkových skupin je přibližně stejný.

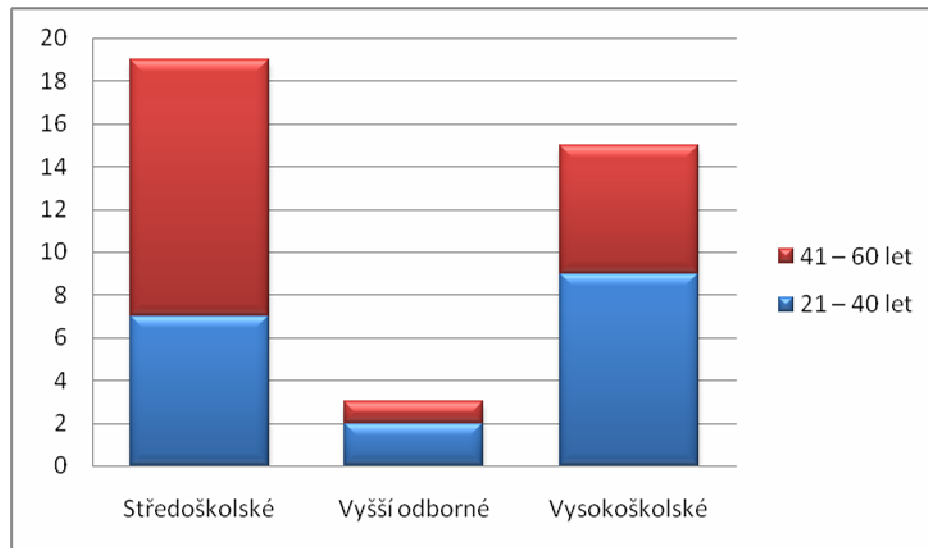
Tabulka 3: Respondenti rozdělení podle věku a dosaženého vzdělání

Věk respondentů	Dosažené vzdělání			AP	RP
	Středoškolské	Vyšší odborné	Vysokoškolské		
21 – 40 let	7	2	9	18	49 %
41 – 60 let	12	1	6	19	51 %
CELKEM	19	3	15	37	100 %

AP – absolutní počet, RP relativní počet

Rozdělení podle dosaženého vzdělání v jednotlivých věkových skupinách je vidět z tabulky. V mladší věkové skupině převládají vysokoškolsky vzdělaní lidé, zatímco ve skupině druhé významně převažují lidé se středoškolským vzděláním.

Obrázek 2: Rozložení respondentů podle věku a dosaženého vzdělání

4.3 OTÁZKY

Dotazník se skládá ze dvou identifikačních otázek a šesti otázek týkajících se cizích jazyků. Otázky jsem sestavovala na základě konzultace s vedoucím práce, poté jsem je nechala posoudit několika nezávislými lidmi kvůli správnému pochopení kladených otázek. Otázky jsou převážně zaškrťovací s případnou možností jiné odpovědi. Hodnocení dotazníku je prováděno jak z hlediska věku tak dosaženého vzdělání. Dotazovaní zodpověděli všechny kladené otázky.

4.3.1 KOLIK CIZÍCH JAZYKŮ OVLÁDÁTE A KTERÉ?

a) Počet: _____

Jazyky: AJ NJ RJ FJ
 jiné (uveďte): _____

Tuto otázku jsme zvolila, abych zjistila, které jazyky ovládají zaměstnanci ve veřejné správě. Znalost jazyků jsem zkoumala jak z pohledu dosaženého vzdělání, tak na základě věkové struktury respondentů. Odpověď jiné nikdo nevyužil, proto ji dále již neuvádím.

Na základě všech získaných dotazníků ovládá anglický jazyk 57 % respondentů, německý jazyk 51 %, jazyk ruský 59 % a francouzský jazyk pouhé 3 % dotazovaných lidí.

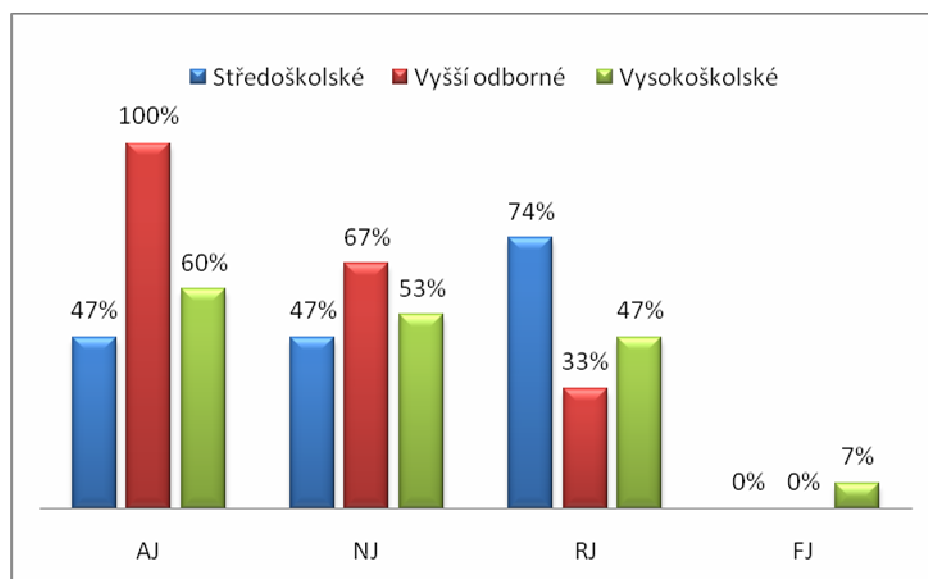
Z dotazníku vyplývá že alespoň jeden jazyk ovládá každý z respondentů. Na základě následující tabulky a grafu můžeme říci, že anglický jazyk ovládá 47 % dotazovaných středoškoláků, 100 % absolventů vyšší odborné školy a 60 % vysokoškoláků. Znalost německého jazyka je poměrně srovnatelná pro všechny 3 skupiny respondentů, jazyk ruský ponejvíce ovládají středoškolsky vzdělaní respondenti a jazyk francouzský uvedl pouze jeden z vysokoškolsky vzdělaných respondentů.

Tabulka 4: Počet ovládaných jazyků zaměstnanci ve veřejné správě z pohledu dosaženého vzdělání

Druhy jazyků	Dosažené vzdělání						CELKEM	
	Středoškolské		Vyšší odborné		Vysokoškolské			
	AP	RP	AP	RP	AP	RP	AP	RP
AJ	9	47 %	3	100 %	9	60 %	21	57 %
NJ	9	47 %	2	67 %	8	53 %	19	51 %
RJ	14	74 %	1	33 %	7	47 %	22	59 %
FJ	0	0 %	0	0 %	1	7 %	1	3 %

AP – absolutní počet, RP – relativní počet

Obrázek 3: Závislost ovládaných jazyků a dosaženého vzdělání

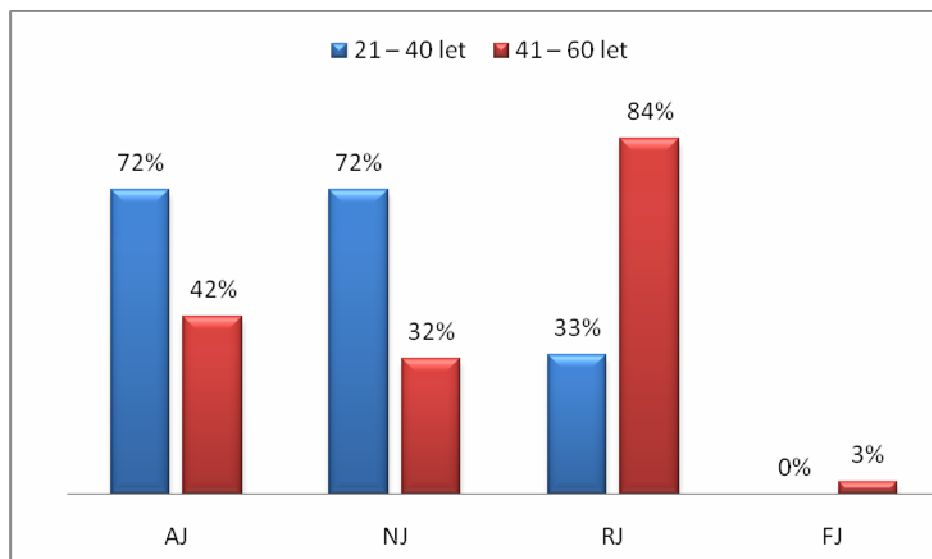
Na základě porovnání znalosti jazyků podle věkové struktury respondentů je jasně vidět, že naprostá většina respondentů ve věkové skupině 41 – 60 let ovládá ruský jazyk. Oproti tomu lidé mezi 21. a 40. rokem ovládají spíše jazyk anglický a německý. Když opomeneme francouzský jazyk, který uvedl pouze jeden respondent, tak nejmenší počet respondentů ze skupiny 41 – 60 let ovládá jazyk německý a ze skupiny 21 – 40 let jazyk ruský.

Tabulka 5: Počet ovládaných jazyků ve veřejné správě z hlediska věkové struktury

Druhy jazyků	Věková kategorie				CELKEM	
	21 – 40 let		41 – 60 let			
	AP	RP	AP	RP	AP	RP
AJ	13	72 %	8	42 %	21	57 %
NJ	13	72 %	6	32 %	19	51 %
RJ	6	33 %	16	84 %	22	59 %
FJ	0	0 %	1	3 %	1	3 %

AP – absolutní počet, RP – relativní počet

Obrázek 4: Závislost ovládaných jazyků a věkové struktury

4.3.2 DÉLKA STUDIA JAZYKŮ A DRUH ZAKONČENÍ

- a) Počet let: ___ na ZŠ ___ na SŠ ___ na VOŠ
 ___ na VŠ ___ mimoškolně
- b) Zakončení: maturita
 zkouška na VOŠ/VŠ
 jazyková zkouška (certifikát)
 bez zakončení
 jiné (uveďte): _____

V rámci této otázky jsem se zajímala o délku studia jazyků respondentů na jednotlivých úrovních a druh jejich zakončení. Snahou bylo získat přehled o délce studia jazyků. Zaměstnanci veřejné správy studovali v průměru 4,5 roku na ZŠ, 4 roky na SŠ, 3 roky na VOŠ, na VŠ 1,5 roku a mimoškolně průměrně 2,5 roku. Z těchto údajů lze vyvodit, že vysokoškolsky vzdělaní zaměstnanci veřejné správy sudovali cizí jazyk v průměru 10 let, zatímco středoškolsky vzdělaní zaměstnanci přibližně 8,5 let. Mimoškolnímu studiu jazyků se věnovali jak vysokoškolsky vzdělaní tak i středoškolsky vzdělaní zaměstnanci veřejné správy ve stejném poměru. Co se týká věkové struktury, tak mimoškolně studovali cizí jazyk více zaměstnanci veřejné správy mezi 21. a 40. rokem.

Z hlediska zakončení studia jazyků všichni středoškolsky vzdělaní respondenti absolvovali maturitu z cizího jazyka a jeden z nich má certifikovanou jazykovou zkoušku z cizího jazyka. Oproti tomu z 15 vysokoškolsky vzdělaných respondentů má pouze 8 maturitu z jazyka, ale 9 z nich absolvovalo zkoušku z cizího jazyka na vysoké škole a opět jeden z nich vlastní certifikát z jazykové zkoušky. Když se respondenti rozdělí do skupin podle věkové kategorie, můžeme říci, že 11 respondentů mezi 21. a 40. rokem složila maturitu z cizího jazyka, 11 absolvovalo zkoušku z cizího jazyka na vysoké škole a 2 mají certifikovanou jazykovou zkoušku. Zaměstnanci veřejné správy ve věkové kategorii 41 – 60 let složili převážně maturitní zkoušku z cizího jazyka (15 respondentů). Zkoušku na vysoké škole absolvovali 3 respondenti.

4.3.3 POUŽÍVÁTE CIZÍ JAZYK PŘI VÝKONU VAŠEHO POVOLÁNÍ?

- ANO OBČAS NE
 Který: AJ NJ RJ FJ
 jiný (uveďte): _____

V této otázce bylo předmětem mého zájmu získání informací o užívání cizích jazyků ve veřejné správě. Z výsledků, které jsou uvedené v tabulce, je na první pohled jasné, že většina zaměstnanců veřejné správy cizí jazyky nepoužívá. Přesně řečeno se jedná o 30 respondentů což je 81 % všech dotazovaných, jak je znázorněno v tabulce. Ze sedmi respondentů, kteří uvedli, že jazyk používají, označili 4 lidé, že jazyk používají jen občas a 3 lidé označili variantu ANO.

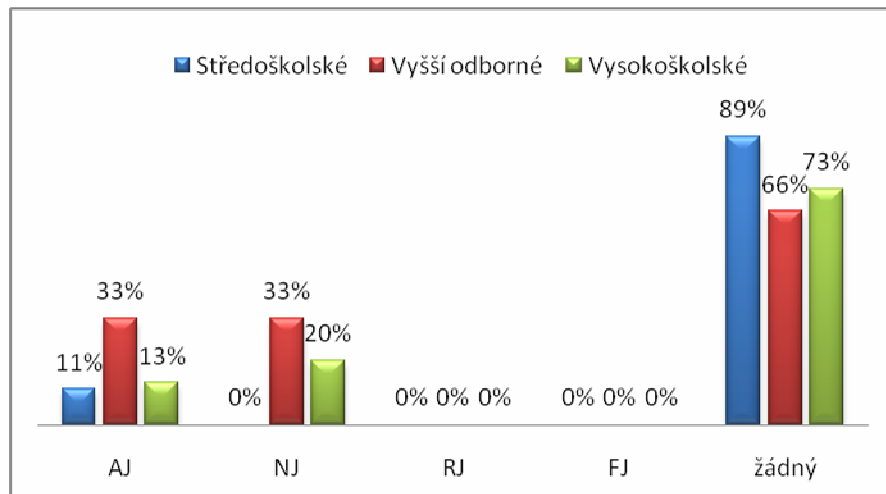
Z hlediska dosaženého vzdělání zaměstnanců vyplývá, že 89 % středoškolsky vzdělaných zaměstnanců veřejné správy cizí jazyk pro výkon svého povolání vůbec nepoužívá. Ti, kteří cizí jazyk používají, uvedli pouze jazyk anglický. Absolventi vyšší a vysoké školy, kteří uvedli užívání cizího jazyka, zmínili jazyk anglický i německý. Žádný z respondentů nevedl užití jazyka ruského a francouzského.

Tabulka 6: Používání cizích jazyků v praxi vzhledem k dosaženému vzdělání respondentů

Použití jazyků	Dosažené vzdělání						CELKEM	
	Středoškolské		Vyšší odborné		Vysokoškolské			
	AP	RP	AP	RP	AP	RP	AP	RP
AJ	2	11 %	1	33 %	2	13 %	5	14 %
NJ	0	0 %	1	33 %	3	20 %	4	11 %
RJ	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %
FJ	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %
žádný	17	89 %	2	66 %	11	73 %	30	81 %

AP – absolutní počet, RP – relativní počet

Obrázek 5: Závislost užití cizích jazyků v praxi na dosaženém vzdělání

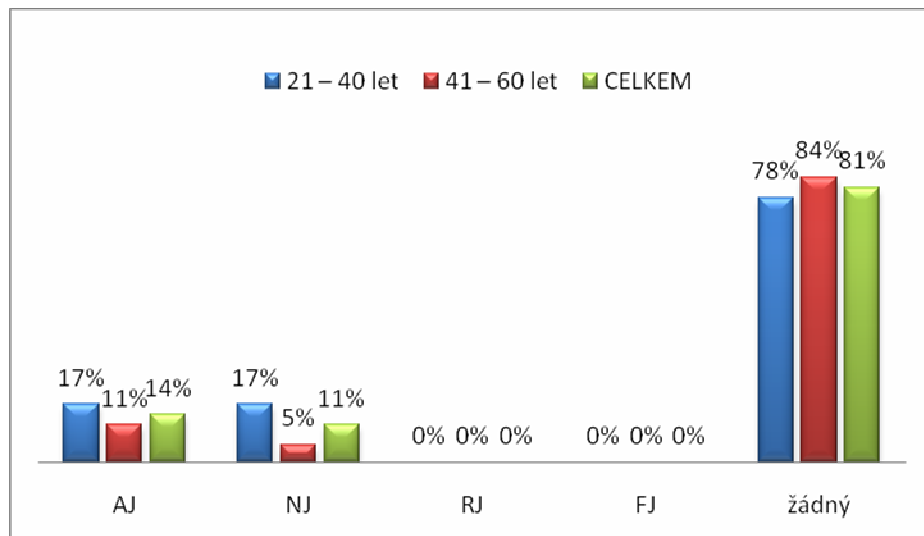
Na základě hodnocení podle věkových kategorií je vidět, že zaměstnanci veřejné správy ve věkové kategorii 21 – 40 let více užívají cizí jazyky pro výkon svého povolání, jak zaměstnanci věkové kategorie 41 – 60 let. Někteří respondenti uvedli, že používají jak anglický tak německý jazyk. Většina však uvedla pouze jazyk jeden – anglický.

Tabulka 7: Používání cizích jazyků v praxi vzhledem k věkové kategorii respondentů

Použití jazyků	Věková kategorie				CELKEM	
	21 – 40 let		41 – 60 let			
	AP	RP	AP	RP	AP	RP
AJ	3	17 %	2	11 %	5	14 %
NJ	3	17 %	1	5 %	4	11 %
RJ	0	0 %	0	0 %	0	0 %
FJ	0	0 %	0	0 %	0	0 %
žádný	14	78 %	16	84 %	30	81 %

AP – absolutní počet, RP – relativní počet

Obrázek 6: Závislost užívání cizích jazyků v praxi na věkové kategorii

Z výsledků dotazníků jasně vyplývá, že zaměstnanci ve veřejné správě při výkonu svého povolání jazyk ve většině případů nepoužívají. Je jasné, že vzorek je omezen pouze na kraj Vysočina, tudíž není možné získané výsledky brát příliš globálně. Je zde totiž jistý předpoklad, že ve správních úřadech blízkých hranicím České republiky, je cizí jazyk využíván ve větší míře.

4.3.4 JAKOU FORMU UŽÍVÁNÍ CIZÍHO JAZYKA PŘEVÁŽNĚ V ZAMĚSTNÁNÍ UPLATŇUJETE?

- ústní
- písemná
- čtení a práce s textem

Záměrem této otázky bylo zjištění formy užívání cizího jazyka. Tato otázka byla hodnocena pouze na základě odpovědí respondentů, kteří označili variantu ANO nebo OBČAS. Z hodnocení byli vyloučeni všichni, kteří odpověděli, že jazyk nepoužívají. Z obou tabulek vyplývá, že zaměstnanci cizí jazyk využívají zejména pro čtení a práci s textem. Jedná se přesně o 86 % respondentů užívajících cizí jazyk. Pouze jeden z dotazovaných uvedl, že cizí jazyk (anglický i německý) používá pro písemný projev.

Tabulka 8: Formy užití jazyka v praxi vzhledem k dosaženému vzdělání respondentů

Forma užití jazyka	Dosažené vzdělání						CELKEM	
	Středoškolské		Vyšší odborné		Vysokoškolské			
	AP	RP	AP	RP	AP	RP	AP	RP
Ústní	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %
Písemná	0	0 %	1	100 %	0	0 %	1	14 %
Čtení a práce s textem	2	100 %	0	0 %	4	100 %	6	86 %

AP – absolutní počet, RP – relativní počet

Tabulka 9: Formy užití jazyka v praxi vzhledem k věkové kategorii respondentů

Forma užití jazyka	Věková kategorie				CELKEM	
	21 – 40 let		41 – 60 let			
	AP	RP	AP	RP	AP	RP
Ústní	0	0 %	0	0 %	0	0 %
Písemná	1	25 %	0	0 %	1	14 %
Čtení a práce s textem	3	75 %	3	16 %	6	86 %

AP – absolutní počet, RP – relativní počet

4.3.5 JAK BYSTE OHODNOTILI SVOJI JAZYKOVOU ÚROVEŇ?

Začátečník 0 – 3, Středně pokročilý uživatel 4 – 7, Vyspělý uživatel 8 – 10

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Hodnocení jazykové úrovně zaměstnanců veřejné správy probíhalo na základě jejich vlastního názoru. Respondenti hodnotili svoji úroveň v rozmezí 0 – 10, jak je znázorněno na ose. Jelikož se respondenti hodnotili pouze v rozmezí od 1 do 7, následující tabulky a

grafy mají pouze 7 úrovní. Z toho je zřejmé, že žádný z respondentů se necítí být vyspělým uživatelem cizího jazyka. Nejvíce respondentů, ze všech dotazovaných, označilo úroveň 4, která spadá dle předem určeného rozdělení mezi středně pokročilé uživatele. Opět budu jejich sebehodnocení zkoumat jak z hlediska dosaženého vzdělání, tak na základě věkové struktury.

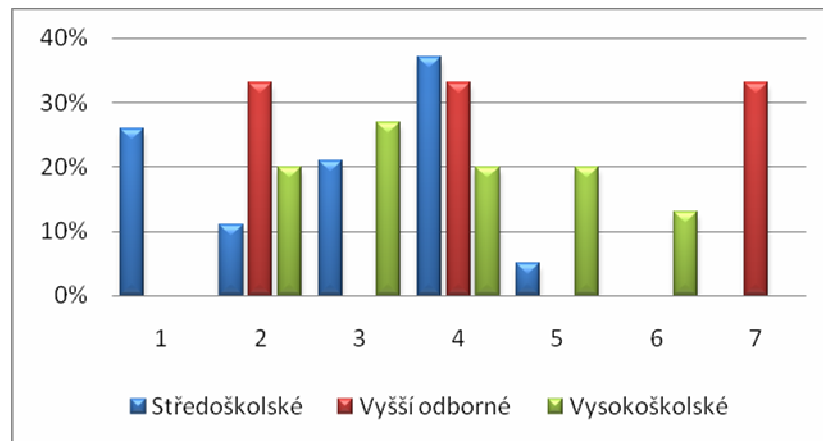
Na základě dosaženého vzdělání lze říci, že většina středoškolsky vzdělaných respondentů se cítí být na 4. úrovni, zatímco vysokoškolsky vzdělaní respondenti pouze na úrovni 3. Toto zjištění je poněkud zvláštní, ale může být zapříčiněno podceňováním nebo naopak přeceňováním svých jazykových schopností jedné ze skupin. Co se týče respondentů s vyšším odborným vzděláním, každý označil jinou úroveň, které jsou znázorněné v tabulce a grafu.

Tabulka 10: Sebehodnocení zaměstnanců veřejné správy vzhledem k dosaženému vzdělání

Sebehodnocení	Dosažené vzdělání						CELKEM	
	Středoškolské		Vyšší odborné		Vysokoškolské			
	AP	RP	AP	RP	AP	RP	AP	RP
1	5	26 %	0	0 %	0	0 %	5	14 %
2	2	11 %	1	33 %	3	20 %	6	16 %
3	4	21 %	0	0 %	4	27 %	8	22 %
4	7	37 %	1	33 %	3	20 %	11	29 %
5	1	5 %	0	0 %	3	20 %	4	11 %
6	0	0 %	0	0 %	2	13 %	2	5 %
7	0	0 %	1	33 %	0	0 %	1	3 %

AP – absolutní počet, RP – relativní počet

Obrázek 7: Závislost sebehodnocení respondentů na dosaženém vzdělání

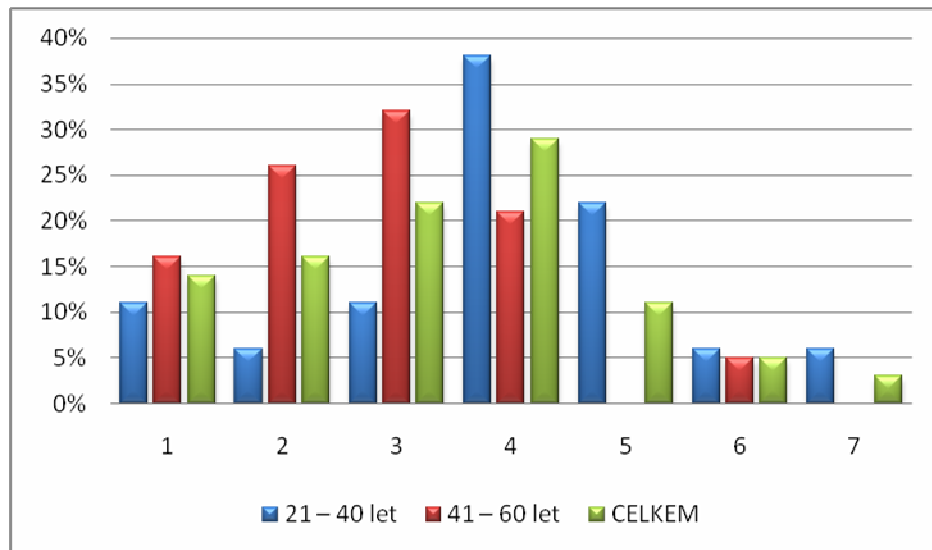
V tabulce 11 vidíme, že respondenti věkové kategorie 21 – 40 let, označili nejčastěji úroveň 4. Oproti tomu respondenti ze starší věkové kategorie se ponejvíce hodnotili na stupni č. 3. Tento stupeň byl stanoven pro začátečníky s cizím jazykem. Na nejvyšším označeném stupni č. 7 se hodnotil pouze jeden z respondentů a to respondent s vyšším odborným vzděláním, který spadá do mladší věkové kategorie.

Tabulka 11: Sebehodnocení zaměstnanců veřejné správy vzhledem k věkovým kategoriím

Sebehodnocení	Věková kategorie				CELKEM	
	21 – 40 let		41 – 60 let			
	AP	RP	AP	RP	AP	RP
1	2	11 %	3	16 %	5	14 %
2	1	6 %	5	26 %	6	16 %
3	2	11 %	6	32 %	8	22 %
4	7	38 %	4	21 %	11	29 %
5	4	22 %	0	0 %	4	11 %
6	1	6 %	1	5 %	2	5 %
7	1	6 %	0	0 %	1	3 %

AP – absolutní počet, RP – relativní počet

Obrázek 8: Závislost sebehodnocení respondentů na věkové kategorii

4.3.6 DOMNÍVÁTE SE, ŽE V NÁSLEDUJÍCÍCH LETECH BUDE PRO VÝKON VAŠEHO POVOLÁNÍ CIZÍ JAZYK NEZBYTNÝ?

ANO NE

V případě, že ano, jaký způsob dalšího vzdělávání byste uvítali?

e-learning (vzdělávání prostřednictvím internetu)

individuální příprava

veřejné kurzy

příprava na standardizované jazykové zkoušky

jiné (uveďte): _____

Touto otázkou jsem se snažila zjistit budoucí potřebu cizích jazyků ve veřejné správě. Respondentů jsem se dotazovala, zda si myslí, že budou cizí jazyk v budoucnu pro výkon jejich povolání potřebovat. Z celkového počtu 37 respondentů si 20 (54 %) myslí, že jazyk v budoucnu potřebovat bude a 17 (46 %), že ne. Odpověď jiné nikdo neoznačil, proto není dále uváděna. Opět jsem následující tabulky a grafy vytvořila pouze z respondentů, kteří se vyjádřili, že v budoucnu cizí jazyk v zaměstnání potřebovat budou. Bez jakéhokoli rozlišení odpovídajících respondentů můžeme říci, že by zaměstnanci veřejné správy uvítali jako formu dalšího vzdělávání jak individuální přípravu (40 %), tak veřejné kurzy

(40 %). Nejmenší počet lidí by si přálo absolvovat přípravu na standardizované jazykové zkoušky.

Potřebu dalšího vzdělávání uvedlo 12 středoškolsky vzdělaných respondentů, 2 s vyšším odborným vzděláním a 8 vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců veřejné správy. S ohledem na dosažené vzdělání respondentů nám z údajů uvedených v tabulce vyplynulo, že středoškolsky vzdělaní respondenti by ponejvíce uvítali veřejné kurzy a oproti tomu vysokoškoláci individuální přípravu.

Tabulka 12: Způsob dalšího vzdělávání vzhledem k dosaženému vzdělání respondentů

Způsob dalšího vzdělávání	Dosažené vzdělání						CELKEM	
	Středoškolské		Vyšší odborné		Vysokoškolské		AP	RP
	AP	RP	AP	RP	AP	RP		
E-learning	4	33 %	0	0 %	2	25 %	6	30 %
Individuální příprava	3	25 %	1	50 %	4	50 %	8	40 %
Veřejné kurzy	5	42 %	1	50 %	2	25 %	8	40 %
Příprava na standardizované jazykové zkoušky	2	17 %	0	0 %	0	0 %	2	10 %

AP – absolutní počet, RP – relativní počet

Obrázek 9: Závislost způsobu dalšího vzdělávání na dosaženém vzdělání respondentů

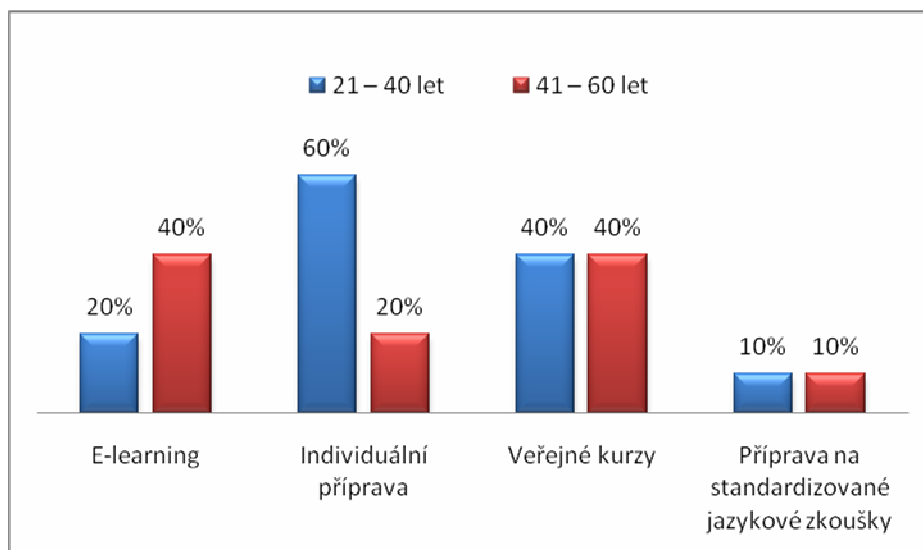
Podle věkové kategorie uvedlo způsob dalšího vzdělávání 10 respondentů věkové kategorie 21 – 40 let a 10 respondentů z kategorie 41 – 60 let. Na základě tabulky je jasné, že respondenti mladší věkové kategorie by uvítali zejména další vzdělávání prostřednictvím individuální přípravy. Respondenti starší věkové kategorie upřednostňují veřejné kurzy a e-learning. Zde bylo zejména překvapující, že lidé mladší věkové kategorie spíše nedávají přednost vzdělávání prostřednictvím internetu, jelikož si myslím, že k němu mají blíže, jak starší věková kategorie.

Tabulka 13: Způsob dalšího vzdělávání vzhledem k věkové kategorii respondentů

Způsob dalšího vzdělávání	Věková kategorie				CELKEM	
	21 – 40 let		41 – 60 let			
	AP	RP	AP	RP	AP	RP
E-learning	2	20 %	4	40 %	6	30 %
Individuální příprava	6	60 %	2	20 %	8	40 %
Veřejné kurzy	4	40 %	4	40 %	8	40 %
Příprava na standardizované jazykové zkoušky	1	10 %	1	10 %	2	10 %

AP – absolutní počet, RP – relativní počet

Obrázek 10: Závislost způsobu dalšího vzdělávání na věkové struktuře respondentů

Způsob dalšího vzdělávání je hodně individuální. Každému vyhovuje něco jiného. Tudíž si myslím, že v tomto případě příliš nezáleží na dosaženém vzdělání nebo věku. Lidé mají různé potřeby a zvyky, někdo preferuje individuální přípravu, někdo dává přednost kolektivu.

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo porovnat jazykovou vybavenost absolventů vysokých škol s potřebami ve veřejné správě. Na základě získaných informací jsem zjistila, že absolventi vysoké školy, by měli odcházet s jazykovou znalostí na úrovni B2 – C1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Schopnosti a dovednosti, které by měl splňovat uživatel jazyka na jedné z těchto úrovní, jsou sepsané v 2. kapitole.

Vysoká míra profesionalizace je jednou ze základních podmínek kvalitního fungování veřejné správy, a proto vzdělávání „úředníků“ se stává stále více aktuálním. Z tohoto důvodu jsem se zabývala projekty pro jazykové vzdělávání zaměstnanců ve veřejné správě. Jedná se o Pravidla vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech a projekt Angličtina pro veřejnou správu, který má být realizován v kraji Vysočina.

Požadavek cizích jazyků ve veřejné správě je závislý především na charakteru pracovní pozice, ale také na skutečnosti, zda se jedná o úřad městský, krajský, či o některé z ministerstev ČR. Jazykové požadavky jsou podle inzerátů zveřejněných na internetu nejčastější pro práci na ministerstvech. Pro práci na krajských úřadech je znalost cizího jazyka většinou výhodou, zatímco pracovní místa nabízená městskými úřady, jazykovou znalost zpravidla nepožadují.

Dotazník, který jsem sestavila pro zaměstnance veřejné správy, mi sloužil pro získání odpovědi na otázku, zda „úředníci“ potřebují cizí jazyk pro výkon svého povolání. Z dotazování jsem zjistila, že naprostá většina (více jak 80 %) pracovníků ve veřejné správě, cizí jazyk pro výkon svého povolání nepoužívá. Tento průzkum je ovšem silně omezen dotazovanou oblastí (krajem Vysočina). Na základě projektu Phare, totiž podíl zaměstnanců užívajících cizí jazyk proti těm, kteří jej neužívají, je téměř stejný. Zaměstnanci správních úřadů, kteří jazyk potřebují, jej nejčastěji používají pro čtení a práci s textem a za nejčastěji užívaný jazyk uvedli jazyk anglický.

V dotazníku jsem se dále zajímala o jazyky, které „úředníci“ ovládají, kolik let je studovali a jakým způsobem jejich studium zakončili. Jazyková znalost zaměstnanců veřejné správy je rovnoměrně rozdělena mezi jazyk anglický, německý a ruský. Oproti tomu jazyk

francouzský ovládá pouhá 3 % dotazovaných. Většina respondentů absolvovala maturitu z cizího jazyka, avšak pouze 2 vlastní certifikovanou jazykovou zkoušku.

V rámci zodpovězení jedné z otázek dotazníku, se museli pracovníci ve veřejné správě zamyslet nad vlastní úrovní ovládnutí cizího jazyka. Respondenti měli za úkol na základě vlastní úvahy ohodnotit svoji jazykovou znalost. Můžeme říci, že většina pracovníků ve správních úřadech se cítí na úrovni mezi začátečníkem a středně pokročilým uživatelem jazyka. Zajímavostí zde bylo, že vysokoškolsky vzdělaní lidé, kteří v průměru studovali cizí jazyk o rok a půl déle, se častěji hodnotili o úroveň níže, jak středoškolsky vzdělaní pracovníci správních úřadů.

Poslední otázkou jsem se pokusila získat přehled o budoucí potřebě cizích jazyků ve veřejné správě z pohledu úředníků. Zde se názory poněkud různí. Přibližně stejný počet „úředníků“ si myslí, že jazyk v budoucnu bude k práci potřebovat, jako že potřebovat nebude. Zároveň mě zajímalo, kterou z forem dalšího vzdělávání by pracovníci veřejné správy uvítali. Většina respondentů by upřednostnila individuální přípravu i veřejné kurzy. Ovšem nejmenší počet respondentů stojí o přípravu na standardizované jazykové zkoušky.

Těžko odhadnout, zda bude v budoucnu znalost cizího jazyka pro práci ve veřejné správě potřebná více či méně. Každopádně všeobecně zvyšující se potřeba znalosti cizích jazyků se nedá popřít. Ať je to vzhledem k členství v EU, nebo jsou příčiny (potřeby) jiné, znalost cizího jazyka se stává běžnou a někdy i nepostradatelnou součástí našich životů.

LITERATURA

- [1] Česká zemědělská univerzita v Praze [online], [cit. 15. února 2008], url:
<http://www.pef.czu.cz/cs/?r=1932>
- [2] Dokument Ministerstva vnitra České republiky - Informace o vzdělávání podle „Pravidel vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech“ a o jejich dodržování za kalendářní rok 2006 [online], [cit. 26. února 2008], url:
<http://www.mvcr.cz/sprava/priprava/dokumenty/sbornik06.pdf>
- [3] Dokument Ministerstva vnitra České republiky – Veřejná správa v České republice [online], [cit. 26. února 2008], url: http://www.mvcr.cz/odbor/moderniz/vs_vcr.pdf
- [4] Nabídka pracovních míst na jednotlivých ministerstvech České republiky [online], [cit. 22. února 2008], url:
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/nabidka_pracovnich_mist_38046.html?year=2008).
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/nabidka_pracovnich_mist_38108.html?year=2008
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/nabidka_pracovnich_mist_38155.html?year=2008
<http://www.mmr.cz/referent-samostatneho-oddeleni-koordinace-cinnosti-mezi-ministerstvem-pro-mistni-rozvoj-a-uzemnimi-samospravnymi-celky-pro-pracoviste-ve-zline>
<http://www.mpo.cz/dokument39152.html>
<http://www.mpo.cz/dokument42016.html>
<http://www.mpo.cz/zprava41913.html>
<http://www.mpsv.cz/cs/5193>
<http://www.mpsv.cz/cs/5229>
<http://www.mpsv.cz/cs/5232>
<http://www.mze.cz/Index.aspx?ch=273&typ=1&val=40374&ids=0>
- [5] Nabídky pracovních míst ve veřejné správě [online], [cit. 1. dubna 2008], url:
http://www.nabidky-prace.cz/inzerat-0_5773
http://www.nabidky-prace.cz/inzerat-0_13189
http://www.nabidky-prace.cz/inzerat-0_15647
http://www.nabidky-prace.cz/inzerat-0_15859
http://www.nabidky-prace.cz/inzerat-0_15905
http://www.nabidky-prace.cz/inzerat-0_16397
http://www.nabidky-prace.cz/inzerat-0_16410
http://www.nabidky-prace.cz/inzerat-0_20141

- [6] Newton college, Studijní plán pro denní studium – cizí jazyk [online], [cit. 16. února 2008], url: <http://www.newtoncollege.cz/index.html?pageid=18&profil=1#>
- [7] Přehled soukromých vysokých škol – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) [online], [cit. 18. února 2008], url: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/prehled-verejnych-soukromych-skol>
- [8] Přehled veřejných vysokých škol – MŠMT [online], [cit. 18. února 2008], url: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/jmenny-seznam-verejnych-vysokych-skol>
- [9] Seznam encyklopedie - Definice veřejné správy [online], [cit. 18. dubna 2008], url: <http://encyklopedie.seznam.cz/heslo/180765-verejna-sprava>
- [10] Seznam standardizovaných jazykových zkoušek pro účely Systému jazykové kvalifikace zaměstnanců ve správních úřadech [online], [cit. 8. února 2008], url: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/rozhodnuti-ministerstva-skolstvi-mladeze-a-telovychovy-kterym-se-stanovi-seznam-standardizovanych-jazykovych-zkousek-2>
- [11] Slezská univerzita v Opavě [online], [cit. 15. února 2008], url: http://www.opf.slu.cz/struktura/utvar/utvar.php?id=utvar_info&utvar_id=3175&informace=1&novinky=1&predmety=1
- [12] Společný evropský referenční rámec pro jazyky [online], [cit. 5. února 2008], url: <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/spolecny-evropsky-referencni-ramec-pro-jazyky>
- [13] Vysoká škola ekonomie a managementu [online], [cit. 16. února 2008], url: <http://www.vsem.cz/?section=1&cat=2&subcat=1&page=39>,
<http://www.vsem.cz/?section=1&cat=2&subcat=2&page=192>,
<http://www.vsem.cz/?section=1&cat=2&subcat=2&page=193>
- [14] Vysoká škola Karla Engliše [online], [cit. 19. února 2008], url: http://www.vske.cz/_study/stud_jazyky.htm
- [15] Vzdělávání úředníků ve veřejné správě, Projekty OPRLZ - Angličtina pro veřejnou správu, Renata Vystrčilová a Antonín Komenda [online], [cit. 2. března 2008], url: <http://www.mvcr.cz/sprava/priprava/dokumenty/sbornik06.pdf>
- [16] Západočeská univerzita v Plzni [online], [cit. 15. února 2008], url: <http://www.fek.zcu.cz/divize.php?shortcutdiv=KJA>
- [17] Zpráva o vzdělávání úředníků územních samosprávných celků v České republice v letech 2003 – 2004 [online], [cit. 4. března 2008], url: www.mvcr.cz/2003/vs/priprava/vzdelav.doc

SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

TABULKY

Tabulka 1: Význam cizích jazyků pro práci v místní samosprávě	14
Tabulka 2: Respondenti rozdělení podle dosaženého vzdělání	21
Tabulka 3: Respondenti rozdělení podle věku a dosaženého vzdělání	21
Tabulka 4: Počet ovládaných jazyků zaměstnanci ve veřejné správě z pohledu dosaženého	23
Tabulka 5: Počet ovládaných jazyků ve veřejné správě z hlediska věkové struktury	24
Tabulka 6: Používání cizích jazyků v praxi vzhledem k dosaženému vzdělání respondentů	26
Tabulka 7: Používání cizích jazyků v praxi vzhledem k věkové kategorii respondentů	27
Tabulka 8: Formy užití jazyka v praxi vzhledem k dosaženému vzdělání respondentů	29
Tabulka 9: Formy užití jazyka v praxi vzhledem k věkové kategorii respondentů	29
Tabulka 10: Sebehodnocení zaměstnanců veřejné správy vzhledem k dosaženému vzdělání	30
Tabulka 11: Sebehodnocení zaměstnanců veřejné správy vzhledem k věkovým kategoriím	31
Tabulka 12: Způsob dalšího vzdělávání vzhledem k dosaženému vzdělání respondentů	33
Tabulka 13: Způsob dalšího vzdělávání vzhledem k věkové kategorii respondentů	34

GRAFY

Obrázek 1: Podíl ISS na celkovém počtu absolventů ve vybraných vzdělávacích akcích realizovaných podle Pravidel vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech v roce 2006	12
Obrázek 2: Rozložení respondentů podle věku a dosaženého vzdělání	22
Obrázek 3: Závislost ovládaných jazyků a dosaženého vzdělání	23
Obrázek 4: Závislost ovládaných jazyků a věkové struktury	24
Obrázek 5: Závislost užití cizích jazyků v praxi na dosaženém vzdělání	27
Obrázek 6: Závislost užívání cizích jazyků v praxi na věkové kategorii	28
Obrázek 7: Závislost sebehodnocení respondentů na dosaženém vzdělání	31
Obrázek 8: Závislost sebehodnocení respondentů na věkové kategorii	32
Obrázek 9: Závislost způsobu dalšího vzdělávání na dosaženém vzdělání respondentů	33
Obrázek 10: Závislost způsobu dalšího vzdělávání na věkové struktuře respondentů	35

PŘÍLOHA 1

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Č.j. 8 428/2007-23

V Praze dne 29. 5. 2007

Rozhodnutí

Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy,

kterým se stanoví Seznam standardizovaných jazykových zkoušek pro účely
Systému jazykové kvalifikace zaměstnanců ve správních úřadech

Čl. 1

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v souladu s Článkem 4 Přílohy č. 3
k Pravidlům vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech, schváleným
usnesením vlády dne 30. listopadu 2005 č. 1542, vydává Seznam
standardizovaných jazykových zkoušek.

Čl. 2

Seznam standardizovaných jazykových zkoušek je uveden v příloze k tomuto
rozhodnutí.

Čl. 3

Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č.j.: 10 877/2006-23 ze
dne 29. 5. 2006, kterým se stanoví Seznam standardizovaných jazykových zkoušek,
publikované ve Věstníku MŠMT, sešit 8/2006, se zrušuje.

Čl. 4

Toto rozhodnutí nabývá účinnosti dnem vyhlášení ve Věstníku Ministerstva
školství, mládeže a tělovýchovy.

Mgr. Dana Kuchtová

ministerně školství, mládeže a tělovýchovy

Seznam standardizovaných jazykových zkoušek

Angličtina

Úroveň znalostí	Zkouška
1.	<i>KET – Key English Test</i>
	<i>Certificate in English Stage One Elementary</i>
	<i>English Elementary Level 1</i>
	BEC 1 – The Business English Certificate 1
	STANAG 6001 – 1. stupeň (zkouška Ministerstva obrany, dále jen MO)
	Maturitní zkouška z anglického jazyka u studijních oborů středních škol
	IELTS 3
	TOEFL 400-479
	TOEFL paper-based 400-479
	TOEFL computer-based 97-156
	TOEFL internet-based 32-54
	Zkouška Ministerstva zahraničních věcí (dále jen MZV) – úroveň 2
	Zkouška Ministerstva vnitra (dále jen MV) – 1. stupeň
	JASPEX 200
	City & Guilds Pitman Qualifications ESOL and SESOL Elementary ¹
	City & Guilds IESOL and ISESOL Access (A2) ¹
	EBC - English for Business Communications, Level 1 a SETB – Spoken English Test for Business, Stage A ²
	Zkouška Ústavu jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy 1 z anglického jazyka – Zkouška ÚJOP UK 1 z anglického jazyka (dále jen „Zkouška ÚJOP UK z anglického jazyka“)
2.	Osvědčení o základní znalosti jazyka anglického ³
	PET – Preliminary English Test
	1.4 <i>BEC Preliminary – The Business English Certificate Preliminary</i>
	Certificate in English
	FCE – First Certificate in English
	<i>IELTS 3,5 – 6</i>

	BEC 2 – The Business English Certificate 2
	BEC Vantage – The Business English Certificate Vantage
	STANAG 6001 – 2. stupeň (zkouška MO)
	Zkouška ÚJOP UK 2 z anglického jazyka
	English for Europe
	Státní jazyková zkouška základní
	TOEFL 480-549
	TOEFL paper-based 480-549
	TOEFL computer-based 157-212
	TOEFL internet based 55-79
	Zkouška MZV – úroveň 3
	Zkouška MZV – úroveň 4 ⁴
	Zkouška MV – 2. stupeň
	JASPEX 400
	Certificate in English for Business Purposes
	Jazyková zkouška z anglického jazyka složená v rámci studia v akreditovaném doktorském studijním programu (Ph.D., event. Th.D.)
	Jazyková zkouška z anglického jazyka složená v rámci kandidátských zkoušek (CSc.)
	Certificate in English adVantage
	ILEC – International Legal English Certificate (B2)
	City & Guilds Pitman Qualifications ESOL and SESOL Intermediate ¹
	City & Guilds IESOL and ISESOL Achiever ¹
	City & Guilds IESOL and ISESOL Communicator ¹
	EBC - English for Business Communications, Level 2 a SETB - Spoken English Test for Business, Stage B ²
3.	IELTS 6,5 – 9
	CAE – Certificate in Advanced English
	CPE – Certificate of Proficiency in English
	BEC 3 – The Business English Certificate 3
	BEC Higher – The Business English Certificate Higher

	CEIBT – Certificate in English for International Business and Trade
	STANAG 6001 – 3. stupeň (zkouška MO)
	TOEFL 550-677
	TOEFL paper-based 550-677
	<i>TOEFL computer-based 213-300</i>
	<i>TOEFL internet-based 80-120</i>
	JASPEX Final English Exam
	Zkouška MZV – úroveň 4 ⁵
	Zkouška MV – 3. stupeň
	City & Guilds Pitman Qualifications ESOL and SESOL Higher Intermediate ¹
	City & Guilds IESOL and ISESOL Expert ¹
	City & Guilds Pitman Qualifications ESOL and SESOL Advanced ¹
	EBC - English for Business Communications, Level 3 a SETB - Spoken English Test for Business, Stage C ²
	City & Guilds IESOL and ISESOL Mastery ¹
	ILEC – International Legal English Certificate (C1)
	Státní jazyková zkouška všeobecná
	Státní jazyková zkouška speciální ⁶
	Maturitní zkouška z angličtiny jako prvního cizího jazyka ve třídách gymnázií s výukou vybraných předmětů v cizím jazyce
	Bakalářský a magisterský studijní program v oboru anglický jazyk.

¹ Ústní a písemná zkouška; pro přiznání kvalifikace je nutné předložit dva certifikáty, jeden za písemnou zkoušku (ESOL, IESOL) a jeden za ústní zkoušku (SESOL, ISESOL).

² Pro přiznání kvalifikace je nutné předložit dva certifikáty, jeden za ústní zkoušku (SETB - Spoken English Test of Business) a jeden za písemnou zkoušku (EBC - English for Business Communications) na dané úrovni.

³ Osvědčení o základní znalosti jazyka vydává jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky po prokázání znalosti jazyka odpovídající absolvování výuky jazyka v rozsahu 420 vyučovacích hodin.

⁴ Zkouška vykonaná v období do 1. září 2005.

⁵ Zkouška vykonaná v období od 1. září 2005.

⁶ Státní jazykové zkoušky speciální lze vykonat pro obor překladatelský a pro obor tlumočnický (viz § 4, odst. 1 vyhlášky č. 33/2005 Sb., o státních jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky a státních jazykových zkouškách).

Němčina

<i>Úroveň znalostí</i>	<i>Zkouška</i>
1.	GBS DaF – Grundbaustein Deutsch als Fremdsprache
	Start Deutsch 2
	STANAG 6001 – 1. stupeň (zkouška MO)
	Maturitní zkouška z německého jazyka u studijních oborů středních škol
	Zkouška MZV - úroveň 1
	Zkouška MZV - úroveň 2
	Zkouška MV – 1. stupeň
	ÖSD – Grundstufe 1
	A2 – Grundstufe Deutsch
2.	Osvědčení o základní znalosti jazyka německého ¹
	ZD – Zertifikat Deutsch ²
	STANAG 6001 – 2. stupeň (zkouška MO)
	Státní jazyková zkouška základní
	ZdaF – Zertifikat Deutsch als Fremdsprache ²
	ÖSD – Grundstufe 2 ²
	Zkouška MZV – úroveň 3
	Zkouška MV – 2. stupeň
	Zertifikat Deutsch Plus
	JASPEX 400
	Zertifikat Deutsch für den Beruf
	Jazyková zkouška z německého jazyka složená v rámci studia v akreditovaném doktorském studijním programu (Ph.D., event. Th.D.)
	Jazyková zkouška z německého jazyka složená v rámci kandidátských zkoušek (CSc.)
3.	ZMP – Zentrale Mittelstufenprüfung
	ÖSD – Mittelstufe
	PWD – Prüfung Wirtschaftsdeutsch International
	ZOP – Zentrale Oberstufenprüfung

	KDS – Kleines Deutsches Sprachdiplom
	GDS – Grosses Deutsches Sprachdiplom
	STANAG 6001 – 3. stupeň (zkouška MO)
	DWD – Diplom Wirtschaftssprache Deutsch
	DSD – Deutsches Sprachdiplom (Stufe 2) der KMK
	Zkouška MZV – úroveň 4
	Zkouška MV – 3. stupeň
	<i>JASPEX Abschlussprüfung</i>
	Státní jazyková zkouška všeobecná
	Státní jazyková zkouška speciální ³
	Maturitní zkouška z němčiny jako prvního cizího jazyka ve třídách gymnázií s výukou vybraných předmětů v cizím jazyce
	Bakalářský a magisterský studijní program v oboru německý jazyk.

¹ OSVĚDČENÍ O ZÁKLADNÍ ZNALOSTI JAZYKA VYDÁVÁ JAZYKOVÁ ŠKOLA S PRÁVEM STÁTNÍ JAZYKOVÉ ZKOUŠKY
PO PROKÁZÁNÍ ZNALOSTI JAZYKA ODPOVÍDAJÍCÍ ABSOLVOVÁNÍ VÝUKY JAZYKA V ROZSAHU 420 VYUČOVACÍCH HODIN.

² ZERTIFIKAT DEUTSCH (ZD) JE SPOLEČNOU NĚMECKO-RAKOUSKO-ŠVÝCARSKOU ZKOUŠKOU, KTERÁ OD LEDNA 2000 NAHRAZUJE ZDAF (ZERTIFIKAT DEUTSCH ALS FREMDSPRACHE) A G2 (ÖSD-GRUNDSTUFE 2).

³ STÁTNÍ JAZYKOVÉ ZKOUŠKY SPECIÁLNÍ LZE VYKONAT PRO OBOR PŘEKLADATELSKÝ A PRO OBOR TLUMOČNICKÝ (VIZ § 4, Odst. 1 VYHLÁŠKY Č. 33/2005 SB., O STÁTNÍCH JAZYKOVÝCH ŠKOLÁCH S PRÁVEM STÁTNÍ JAZYKOVÉ ZKOUŠKY A STÁTNÍCH JAZYKOVÝCH ZKOUŠKÁCH).

Francouzština

<i>Úroveň znalostí</i>	<i>Zkouška</i>
1.	DELF - Diplôme d'Etudes en Langue Française A 1 Junior
	DELF - Diplôme d'Etudes en Langue Française A1 Tous Publics
	Français Niveau Élémentaire
	STANAG 6001 – 1. stupeň (zkouška MO)
	Maturitní zkouška z francouzského jazyka u studijních oborů středních škol
	Zkouška MZV – úroveň 1
	Zkouška MZV – úroveň 2
	Zkouška MV – 1. stupeň
	CEFP 1 – Certificat d'Etudes de Français Pratique 1er degré
	DELF - Diplôme d'Etudes en Langue Française A 2 Junior
	DELF - Diplôme d'Etudes en Langue Française A2 Tous Publics
2.	Osvědčení o základní znalosti jazyka francouzského ¹
	DELF 1er degré - Diplôme d'Etudes en Langue Française 1er degré
	DELF – Diplôme Élémentaire de Langue Française
	DL – Diplôme de Langue Française
	DFA 1– Diplôme de Français des Affaires 1er degré
	DELF - Diplôme d'Etudes en Langue Française B 1 Junior
	DELF - Diplôme d'Etudes en Langue Française B 1 Tous Publics
	Certificat de Français
	DELF 2nd degré – Diplôme d'Etudes en Langue Française 2nd degré
	CFJ – Certificat de Français Juridique
	CFS – Certificat de Français du Secrétariat
	CFTH – Certificat de Français du Tourisme et de l'Hôtellerie
	CFST – Certificat de Français Scientifique et Technique
	STANAG 6001 – 2. stupeň (zkouška MO)
	Zkouška MZV – úroveň 3

	Zkouška MV – 2. stupeň
	1.8.1.1 <i>Státní jazyková zkouška základní</i>
	Jazyková zkouška z francouzského jazyka složená v rámci studia v akreditovaném doktorském studijním programu (Ph.D., event. Th.D.)
	Jazyková zkouška z francouzského jazyka složená v rámci kandidátských zkoušek (CSc.)
	Certificat Supérieur de Français
	DELF - Diplôme d'Etudes en Langue Française B 2 Tous Publics
	CEFP 2 – Certificat d'Etudes de Français Pratique 2nd degré
3.	DALF – Diplôme approfondi de Langue Française
	DALF – Diplôme Approfondi de Langue Française C1
	DFA 2 - Diplôme de Français des Affaires 2nd degré
	DS – Diplôme Supérieur d'Etudes Françaises Modernes
	DHEF – Diplôme de Hautes Etudes Françaises
	1.9 <i>CFP – Certificat de Français Professionnel</i>
	DAFA – Diplôme Approfondi de Français des Affaires
	STANAG 6001 – 3. stupeň (zkouška MO)
	Zkouška MV – 3. stupeň
	Státní jazyková zkouška všeobecná
	Státní jazyková zkouška speciální ²
	Zkouška MZV – úroveň 4
	Diplôme du Baccalauréat Général – maturitní zkouška vykonaná v Lyceu Alphonse Daudeta v Nîmes, Francie
	Maturitní zkouška z francouzštiny jako prvního cizího jazyka ve třídách gymnázií s výukou vybraných předmětů v cizím jazyce
	Diplôme du Baccalauréat Général – maturitní zkouška vykonaná v Carnotově lyceu v Dijonu, Francie
	Diplôme du Baccalauréat Général – maturitní zkouška vykonaná ve Francouzském lyceu v Praze

	Bakalářský a magisterský studijní program v oboru francouzský jazyk.
	DALF – Diplôme Approfondi de Langue Française C2

¹ OSVĚDČENÍ O ZÁKLADNÍ ZNALOSTI JAZYKA VYDÁVÁ JAZYKOVÁ ŠKOLA S PRÁVEM STÁTNÍ JAZYKOVÉ ZKOUŠKY
PO PROKÁZÁNÍ ZNALOSTI JAZYKA ODPOVÍDAJÍCÍ ABSOLVOVÁNÍ VÝUKY JAZYKA
V ROZSAHU 420 VYUČOVACÍCH HODIN.

² STÁTNÍ JAZYKOVÉ ZKOUŠKY SPECIÁLNÍ LZE VYKONAT PRO OBOR PŘEKLADATELSKÝ A PRO OBOR TLUMOČNICKÝ (VIZ § 4, ODS. 1 VYHLÁŠKY Č. 33/2005/ SB., O JAZYKOVÝCH ŠKOLÁCH S PRÁVEM STÁTNÍ JAZYKOVÉ ZKOUŠKY A STÁTNÍCH JAZYKOVÝCH ZKOUŠKÁCH).

PŘÍLOHA 2

Úroveň ESP I (English for Specific Purposes I – pro mírně pokročilé se zaměřením zejména na odborný jazyk) a úroveň ESP II (English for Specific Purposes II – pro středně pokročilé, rovněž se zaměřením zejména na odborný jazyk). Studijní programy ESP I a ESP II jsou vypracovávány pro účely průběžného vzdělávání úředníků ve veřejné správě pro kombinovanou formu jazykového vzdělávání prostřednictvím prezenční výuky (tutoriálů) a výuky prostřednictvím vzdělávacího portálu LMS Unifor, ve kterém vedou výuku zkušení tutoři. Výhodou připravených kurzů a studijních opor je skutečnost, že studijní materiály lze kombinovat podle úrovně znalostí obecného jazyka studujících do dvou úrovní – ESP I (mírně pokročilí), ESP II (středně pokročilí). Studijní opory se člení do jednotlivých lekcí a každá lekce dále na menší části podle zaměření odborné terminologie.

V jednotlivých lekcích se studující blíže seznamují s odbornou terminologií, která se vztahuje k výkonu správních činností. Opor se také zaměřují na terminologii užívanou v kontextu Evropské unie a v klíčových dokumentech EU. V jednotlivých lekcích se procvičují všechny jazykové dovednosti. Každá lekce obsahuje slovníček klíčových odborných termínů, základní a doplňující texty a sadu interaktivních úkolů, která slouží k upevnování, procvičování a průběžnému ověřování získaných jazykových znalostí a dovedností. Ve vzdělávacím portálu lze pracovat i s dalším autentickým materiálem, který je přístupný formou odkazů na související webové stránky. Obecný jazyk je do kurzů odborného jazyka ESP I a ESP II také začleněn,

nicméně u účastníků kurzů ESP I a ESP II se předpokládá alespoň mírně pokročilá znalost jazyka obecného a v případě potřeby prohlubovat znalosti obecného jazyka je důraz kladen zejména na samostudium. Zahájení realizace jednotlivých kurzů odborného jazyka ESP I a ESP II se předpokládá na přelomu září a října 2006.

Absolvování programu vytváří předpoklady pro jeho uznání Ministerstvem vnitra ČR, a to v souladu se zákonem č. 218/2002 Sb. (služební zákon), zák. č. 312/2002 Sb. (o úřednících územních samosprávných celků), vyhl. č. 511/2002 Sb. (o uznání rovnocennosti vzdělání) a vyhl. č. 512/2002 Sb. (o zvláštní odborné způsobilosti) stanovící, že součástí průběžného vzdělávání je prohlubování jazykových znalostí.

Po úspěšném absolvování kurzu odborné angličtiny (ESP I, ESP II, případně ESP III) obdrží absolventi kurzu certifikát.

PŘÍLOHA 3

Jmenuji se Jana Mejzlíková a studuji Vysokou školu ekonomickou v Praze, Fakultu managementu v Jindřichově Hradci. Vzhledem k tomu, že připravuji bakalářskou práci na téma Jazyková vybavenost absolventů VŠ z pohledu požadavků a potřeb veřejné správy, dovoluji si Vás tímto požádat o vyplnění tohoto dotazníku. Bude mi určitým měřítkem pro další zpracování.

Předem děkuji za Váš čas.

OBECNÉ INFORMACE

Věk: do 20 let 21-40 let 41-60 let 61 a více let

Dosažené vzdělání: základní vyučen vyučen s maturitou
 střední vyšší odborné vysokoškolské

OTÁZKY TÝKAJÍCÍ SE CIZÍCH JAZYKŮ

1) Kolik cizích jazyků ovládáte a které?

a) Počet: _____

b) Jazyky: AJ NJ RJ FJ
 jiné (uveďte): _____

2) Délka studia jazyků a druh zakončení:

a) Počet let: ___ na ZŠ ___ na SŠ ___ na VOŠ
 ___ na VŠ ___ mimoškolně

b) Zakončení: maturita zkouška na VOŠ/VŠ
 jazyková zkouška (certifikát)
 bez zakončení jiné (uveďte): _____

3) Používáte cizí jazyk při výkonu Vašeho povolání?

ANO OBČAS NE

Který: AJ NJ RJ FJ
 jiný (uveďte): _____

4) Jakou formu užívání cizího jazyka převážně v zaměstnání uplatňujete?

- ústní písemná
 čtení a práce s textem

5) Sebehodnocení: uveďte, jak byste ohodnotili svoji jazykovou úroveň číslicí od 0 do 10 (zakroužkujte na ose).

Začátečník 0 – 3, Středně pokročilý uživatel 4 – 7, Vyspělý uživatel 8 – 10

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

6) Domníváte se, že v následujících letech bude pro výkon Vašeho povolání cizí jazyk nezbytný? ANO NE

V případě, že ano, jaký způsob dalšího vzdělávání byste uvítali?

- e-learning (vzdělávání prostřednictvím internetu)
 individuální příprava
 veřejné kurzy
 příprava na standardizované jazykové zkoušky
 jiné: _____